

EDITATĂ DE FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE ȘAH

Secvență finală a Olimpiadei de șah '84. În marcă sală a complexului expozițional din Salonic, rezervată întrecerii celor mai bune reprezentative șahiste din lume, a avut loc decernarea premiilor, în cadrul căreia echipa feminină a României și-a primit medaliile de bronz, însemne ale unei înalte măiestrii și confirmarea valorii recunoscute pe care o posedă șahul feminin din țara noastră. Iată-le pe cele patru șahiste românce medaliat (de la stînga la dreapta), marile maestre internaționale Margareta Mureșan, Elisabeta Polihroniade-Rusu, maestra internațională Dana Nuțu, maestra F.I.D.E. Gabriela Olărașu, alături de antrenorul emerit Mircea Pavlov, ținînd cupa oferită pentru locul III în turneul olimpic, precum și Rafael Tudela (Venezuela), vicepreședinte al F.I.D.E., care a condus festivitatea de premiere.

ÎN ACEST NUMĂR :

- **START, 1985!** ● Succese postolimpice românești ● **OLIMPIADA—ULTIMELE RUNDE**
- **ÎNCĂ 6 PARTIDE KARPOV — KASPAROV** ● Un film despre marii maestri ● *C.E. prin corespondență*
- **ȘAH — COMPUTER** ● **Dialog cu cititorii** ● Studii și probleme ● **COMBINAȚII CU MAT!**

Proletari din toate țările, uniți-vă!

REVISTA ROMÂNĂ DE SAH

2

1985

Redacția și administrația :
Str. Vasile Conta nr. 16
Sectorul II — București
Telefon : 11 50 59
Căsuța poștală nr. 21

ANUL 60 (36 SERIE NOUĂ) • FONDATĂ ÎN ANUL 1925

START, 1985!

Am pășit în 1985 însufleții de îndemnul rostite de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, președintele Republicii, cuprinse în Mesajul adresat națiunii cu prilejul Anului Nou. Am rețrăit clipe de neuitat, evenimente ale anului care s-a încheiat, anul celei de-a 40-a aniversări a libertății noastre și al Congresului al XIII-lea al partidului, mândri de realizările obținute și ferm angajați cu toată ființa noastră, ca 1985, ultimul din actualul Cincinal, să devină anul cu cea mai mare producție industrială a istoriei patriei, cu creșteri importante la toți indicii, ceea ce presupune — ca un imperativ major al dezvoltării — ridicarea la cote superioare a calității muncii și a vieții. Către o calitate nouă, superioară tind în noul an — angajându-se cu spirit de ardor, de devotament pentru culorile patriei — și exponenții mișcării noastre sportive, toți cei care au urcat, prin victorii strălucite, stindardul scump al României socialiste, pe cel mai înalt catarg la Jocurile Olimpice, la campionatele mondiale și europene, la multe alte concursuri și competiții de anvergură.

În acest cuprinzător context, iubitorii șahului de la noi, cei aflați în aria performanței, precum și aspiranții (tot mai numeroși) la măiestrie își manifestă dorința vie de a adăuga, în actualul sezon, noi și noi reușite — după bronzul obținut de fete, anul trecut, la Olimpiada de la Salonic și locul 5 ocupat de băieți la aceeași competiție — care să ofere un caracter cu adevărat sărbătoresc apropiației aniversări a celor 60 de ani de la înființarea Federației Române de Șah. Turneele noastre internaționale din martie (masculin) și august (feminin) trebuie să fie, în acest sens, un binevenit prilej.

În general, anul 1985 oferă un calendar deosebit de bogat în întreceri șahiste. În afara unor concursuri interne intrate în tradiție, cum sunt cele de la Timișoara, Iași, Satu Mare sau Călimănești, sunt prevăzute și alte „examene” importante, purtând de asemenea un caracter internațional, la care vor fi prezenți șahiști juniori și cadeți (Galați și, respectiv, Drobeta Turnu Severin). Seniorii și senioarele sunt angajați în puternicele turnee zonale de la Praga (masculin) și Veliko Tırnovo (feminin), apoi le vor sta în față „Cupa Mondială” de la Lucerna — Elveția (competiție în care echipa României este calificată direct), Campionatele mondiale studențești din Franța, întrecerile din cadrul Balcaniadei (gazdă, Grecia), precum și câteva întâlniri bilaterale, de asemenea, tradiționale, cu selecționatele R. D. Germane (la masculin) și cele ale Bulgariei, Poloniei și R. F. Germaniei (feminin). Să mai notăm că anul acesta va fi organizată ediția inaugurală a turneului internațional „Memorialul Victor Ciocălău”, competiție la care urmează să participe numeroși șahiști de frunte din țară și din străinătate, care au jucat în compania regretatului nostru mare maestru.

Este de la sine înțeles că un asemenea program competițional va trebui onorat prin comportări care să confirme preocuparea existentă pentru continuă dezvoltare și propășire a „sportului minții”, totodată să ateste autenticitatea valorii școlii românești de șah și prestigiul cucerit în arena internațională.

PERFORMERII NOȘTRI OLIMPICI SE REMARCĂ

În două turnee post-olimpice, reprezentanții țării noastre au cules frumoase succese, confirmând buna lor evoluție demonstrată în întrecerile de la Salonic.

La Atena s-a desfășurat turneul internațional feminin dotat cu trofeul „Kalihea”, la a doua sa ediție, reunind o serie de participante de marcă ale ultimei Olimpiade. Victoria a fost obținută de marea noastră maestră Elisabeta Polihroniade-Rusu, care a cules 7½ p din cele 9 partide susținute, scor remarcabil! Pe următoarele două locuri A. Dragasevici-Gheorghieva (Iugoslavia) și A. De Armas (Cuba), fiecare cu

cite 6½ p. Locul patru a fost ocupat de prima echipteră a Islandei, G. Thorsteinsdottir, cu 6 p.

Remarcabil s-a comportat și marele maestru român Florin Gheorghiu, la a doua sa participare în cadrul turneelor dotate cu Premiul „Mephisto” din R.F.G. El a repetat victoria obținută în vară la Hanovra, câștigând acum turneul de la Frankfurt. Dintr-un total de 66 participanți, locurile 1—4 au fost ocupate de Florin Gheorghiu, Hicli, Hertneck și Smrecany — toți cu cite 5 p (din 6). În același concurs, marea maestră Margareta Mureșan a obținut 2½ p.

NOII CAMPIONI AI CAPITALEI

Finalele campionatului Capitalei — ediția 1984 — au prilejuit victorii ale reprezentanților clubului Calculatorul, atât în turneul masculin, cât și în cel feminin.

Noul campion bucureștean este maestrul Marian Miluț, care a totalizat 8½ p din 10 posibile, întrecind cu o jumătate de punct pe următorii clasări, candidații de maestru Viteslav Lővy și Gheorghe Budan, ambii

cu cite 8 p. La startul întrecerilor, desfășurate în sala Republica, au fost prezenți 110 concurenți.

Șahistele s-au întrecut în sala Calculatorul, cu 24 participante pe listele de înscrieri. După o luptă frumoasă, laureată a rămas tinăra elevă Viorica Ursuleac, candidată de maestră, cu 9 p (din 10). Pe locurile următoare: Carmen Butt (Automatica) 8 p și Gabriela Petre (Metalul) 7½ p.

PE LISTELE F.I.D.E.

Secretariatul Federației Internaționale de șah, cu sediul la Lucerna, a făcut cunoscute noile liste de jucători și jucătoare cu clasificări superioare. În rândul maștrilor F.I.D.E. sunt incluși și următorii șahiști români: Dumitru Anișoae, Șandor Biro, Mircea-Sergiu Lupu, Ervin Mozeș, Valeriu Nicolaide și Ioan Zarcula. Pe lista

feminină a acestei categorii figurează șahista noastră Gabriela Olteanu.

Abonamente
pentru străinătate
„ROMPRESFILATELIA”
— Sector export-import
presă — P.O. Box 12—201,
telex 10 376 presfir
București, Calea Griviței
nr. 64—66

A 26-a OLIMPIADĂ DE ȘAH

într-un „serial” cu 14 episoade

„Serialul” nostru olimpic continuă cu a doua jumătate a turneelor-gigant, care au îndreptat atenția lumii șahului, la fine de noiembrie și început de decembrie, către o singură direcție: Salonic. Am lăsat cele 88 echipe masculine și 51 feminine — în numărul precedent al revistei — tocmai în momentul cînd ele abordau partea de traseu decisivă, acel „tur de stadion” care trebuia să

le aducă în fața liniei de sosire. Pentru echipele țării noastre a fost deopotrivă proba revelatoare și concludentă a valorii lor, precum și a virtuților de forță șahistă și rezistență, care le-au permis în finis să obțină locuri superioare pe tablele celor două clasamente ale competiției, fetele cu prețiosul lor bronz, iar băieții cu un remarcabil loc cinci. Să le urmărim mai departe cursa și finisul.

RUNDA A 8-a

A 8-a rundă se desfășoară sub semnul aceleiași aprige bătălii, prezentă de la începutul întrecerii. Pentru echipa masculină a României, nici un „respiro” și în continuare. Abordăm puternicul cvartet islandez, cu care facem scor egal după o nouă partidă cîștigată spectaculos de Șubă, la prima masă, două remize, dar o înfrîngere a lui Bărbulescu la marelă maestru Sigurjonsson, ceea ce convinge că tinărul nostru echipier nu este suficient refăcut după gripa contractată și de aici încolo își va aduce aportul în cadrul formației doar ca analizator.

Liderii, șahiștii Uniunii Sovietice, n-au sarcină ușoară în fața Suediei, cu trei remize, în prima secvență a întâlnirii. Remizează și Tukmakov într-o grea partidă cu Ornstein. Ungaria continuă să refacă teren, învingînd în derbyul rundeii Anglia (decizie la ultima masă: Pinter — Mestel 1-0). Cehoslovacia iese definitiv din prim-plan, învinsă la două puncte de Bulgaria. Beneficiare ale „ascensorului elvețian” — cum eufemistic se spune despre salturile făcute de echipele din josul clasamentului — sînt acum R.F.G. și Olanda, care lasă numai $\frac{1}{2}$ p la adversare modeste, Portugalia și Scoția, respectiv.

În disputa feminină, avem victorie. Dar numai cu 2-1 în fața echipei celor trei surori indiene, care se arată redutabile. Contează jumătățile de punct lăsate de Mureșan și Nuțu, ultima intrînd în „repriza” sa slabă de concurs, dar după ce-și făcuse cu prisosință datoria în cea dintîi. Cîștigă Elisabeta Polihroniade, care va aduce puncte în continuare echipei. Surprinzător sînt stopate echipierele U.R.S.S. de către vest-germane, iar Bulgaria pierde la Iugoslavia, ceea ce ne reintegrează podiumului. „Ascensorul” îl ia Ungaria, învingînd la zero pe columbiene și revenind de undeva din subsolul tablei de punctaj. Este legea — poate într-adevăr nedreaptă — a sistemului elvețian, devenit tradițional olimpic.

MASCULIN România — Islanda 2-2 (Șubă — Petursson 1-0, Hjartarson — Gheorghiu $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$, Ghindă — Arnason $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$, Sigurjonsson — Bărbulescu 1-0), U.R.S.S. — Suedia 2-2, Ungaria — Anglia 2 $\frac{1}{2}$ -1 $\frac{1}{2}$, Cehoslovacia — Bulgaria 1-3, Franța — Spania 2-2, Cuba — S.U.A. $\frac{1}{2}$ -3 $\frac{1}{2}$, Brazilia — Iugoslavia 1-3, Scoția — Olanda $\frac{1}{2}$ -3 $\frac{1}{2}$, R. P. Chineză — Argentina 3-1, Portugalia — R.F.G. $\frac{1}{2}$ -3 $\frac{1}{2}$, Columbia — India $\frac{1}{2}$ -2 $\frac{1}{2}$, Grecia A — Danemarca 1-3.
Clasament: U.R.S.S. 24 $\frac{1}{2}$, Bulgaria, S.U.A., Suedia 21, Anglia, Ungaria, Iugoslavia 20 $\frac{1}{2}$, România, Islanda, Franța, Spania 20, Olanda, Cehoslovacia, R. P. Chineză, Danemarca, R.F.G. 19.

FEMININ India — România 1-2 (R. Khadilkar — Mureșan $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$, Polihroniade — V. Khadilkar 1-0, J. Khadilkar — Nuțu $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$), U.R.S.S. — R.F.G. 1 $\frac{1}{2}$ -1 $\frac{1}{2}$, Iugoslavia — Bulgaria 2-1, R. P. Chineză — Suedia 1 $\frac{1}{2}$ -1 $\frac{1}{2}$, Elveția — Polonia $\frac{1}{2}$ -2 $\frac{1}{2}$, Olanda — Spania 2-1, Ungaria — Columbia 3-0, Țara Gallor — Anglia 1-2, Cuba — Franța 2-1, Canada — Australia 3-0.
Clasament: U.R.S.S. 18, România, Bulgaria 16 $\frac{1}{2}$, Iugoslavia 15 $\frac{1}{2}$, Olanda, R.F.G. 15, India, R. P. Chineză, Suedia, Polonia, Ungaria 14 $\frac{1}{2}$, Anglia, Canada 14.

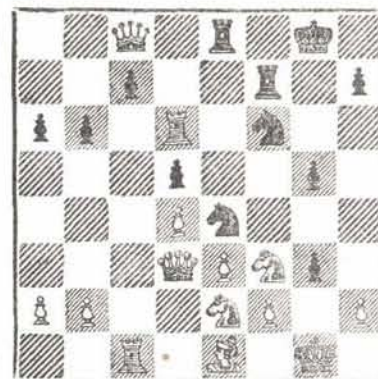
INDIANA DAMEI

I. Nogueiras
(Cuba)

R. Dzindzihașvili
(S.U.A.)

1.d4 Cf6 2.Cf3 e6 3.e4 b6 4.Cc3 Nb7 (O alternativă importantă este aici 4...Nb4) 5.e3 (Continuarea mai veche, alături de 5.Ng5, dispărute aproape total în ultimii ani în favoarea mutării moderne 5.a3) 5...d5 6.Nd3 Cbd7 7.0-0 Nd6 8.De2 Ce4! (Negrul efectuează cele mai normale mutări, începînd lupta pentru centru) 9.e:d5 e:d5 10.Na6 De8! 11.N:b7 D:b7 12.Nd2!? (Era poate mai bine 12.C:e4 d:e4 13.Cd2 cu toate că negrul nu ar fi avut probleme) 12...0-0 13.Tfc1 a6 14.Tc2 f5! 15.g3 Tac8 16.Dd3 Cdf6 (Este foarte instructiv modul în care își construiește negrul poziția de atac, cu dama fianchetată la b7...) 17.Ce2 De8 18.Tac1 Tf7 19.Ne1 g5! (Semnalul atacului final) 20.Tc6 f4! (Totuși...) 21.e:f4 g:f4 22.T:d6! (Practic cea mai bună șansă a albului, care caută contrajoc după 22...C:d6 23.C:f4...) 22...f:g3! (O excelentă mutare intermediară, după care negrul obține atac imparable contra regelui alb descoperit) Vezi diagrama

23.T:f6 g:h2+ 24.C:h2 T:f6 25.f3 (Ultima încercare, dar este deja mult prea târziu) 25...Dh3! (Lovitura tactică decisivă) 26.Db3 Th6! și albul a cedat.

Una dintre cele mai spectaculoase partide ale Olimpiadei!

DESCHIDEREA CATALANĂ

L. Ftacnik
(Cehoslovacia)

V. Inkiov
(Bulgaria)

1.e4 e6 2.Cf3 Cf6 3.g3 d5 4.b3 Ne7 5.Nb2 c5 6.Ng2 d:c4 7.b:c4 Cc6 8.Cc3 0-0 9.0-0 a6 10.Tb1 De7 11.Na1 Tb8 12.d3 b6 13.Dd2 Td8 14.Ce1 Nd7 15.f4 Ca5 16.Cd1 Ce6 17.Cf3 Ce8 18.Cc3 Nf6 19.g4 Cd4! 20.Ce1 Nc6 21.e3 N:g2 22.C:g2 Ce6 23.g5 Ne7 24.Tf3 Dd7 25.Ce1 f5! 26.h4 b5! 27.e:b5 a:b5 28.C:b5 Cb4! 29.Cc3 c4! 30.d4 Cd5 31.T:b8 T:b8 32.C:d5 D:d5 33.Tf1 Cd6 34.Cf3 Ce4 35.De2 Cg3 36.Tf2 c3 37.Rh2 Ce4 38.Tg2 Na3! 39.g6

h:g6 40.Ce1 Nb2 41.Db1 Cd2! 42.
Dd1 Cf1! (0—1).

APĂRAREA TARRASCH

B. Kouatly
(Franța)

A. Martín
(Spania)

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cf3 c5 4.c:d5
e:d5 5.g3 Cf6 6.Ng2 Cc6 7.0—0
Ne7 8.Cc3 0—0 9.Ng5 c:d4 10.C:d4
h6 11.Ne3 Te8 12.Db3!? Ca5 13.
De2 Ng4 14.Cf5 Nb4 15.h3 N:f5 16.
D:f5 N:c3 17.b:c3 Cc4 18.Nd4 T:e2
19.Tfe1 Cd6 20.Df4 T:e1+ 21.T:e1
Cfe4 22.h4 Te8 23.De5! Df6 24.
D:d5 C:c3 25.N:f6 C:d5 26.Ne5!
(1—0).

APĂRAREA FRANCEZĂ

G. Sigurjonsson
(Islanda)

D. Bărbulescu
(România)

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cd2 a6 4.Cgf3
c5 5.d:c5 N:c5 6.Nd3 Ce7 7.0—0
Cbc6 8.e:d5 e:d5 9.Cb3 Nb6 10.Te1
Ng4 11.h3 Nh5 12.Ne3 d4 13.Nf4 f6
14.Nc4! Nf7 15.N:f7+ R:f7 16.De2

Dd5 17.c4 Df5 18.Nd6 Te8 19.g4!
Dd7 20.c5 Cc8 21.Dc4+ Rg6 22.
Nf4 T:e1+ 23.T:e1 h5 24.c:b6 h:g4
25.Cc5! (1—0).

APĂRAREA NIMZOVICI

Gisela Fischdick
(R.F.G.)

Irina Levitina
(U.R.S.S.)

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.
Cf3 c5 5.g3 b6 6.Ng2 Nb7 7.0—0
c:d4 8.D:d4 Cc6 9.Dd3 0—0 10.Ng5
Ne7 11.Tfd1 Ca5 12.Tac1 d6 13.b3
a6 14.N:f6 g:f6 15.Ce1 De7 16.N:b7
C:b7 17.Cg2 Rh8 18.De3 Tg8 19.Cf4
Tac8 20.Df3 Cc5 21.e4 Cd7 22.Ca4
Db7 23.De2 b5 24.Cb2 Ce5 25.Cfd3
Te8 26.f4 Cg4 27.Cf2 Db6 28.c:b5
a:b5 29.T:c8 T:c8 30.Dg4 Te2 31.
Cbd3 T:a2 32.Te1 Ta8 33.De2 Tg8
34.Rg2 Db7 35.Df3 Ta8 36.Tc2 Nd8
37.e5 d5 38.e:f6 N:f6 39.Ce5 Ng7
40.Cfd3 f6 41.Cg4 Te8 42.Te2 Dd7
43.b4 Dd6 44.Cc5 e5 45.Ce3 e:f4
46.Cf5 T:e2+ 47.D:e2 De5 48.D:e5
f:e5 49.g:f4 e4 50.C:g7 R:g7 51.Rf2
Rf6 52.Re3 Rf5 53.Cb3 (1—0).

atac periculos) 12...C:d3 13.D:d3
Te8 14.Nd2 Ca6! (Cel mai bun plan
defensiv pe flancul damei) 15.a3
Nd7 16.Rh2 Df6 17.Ne3!? (Talentul
maestru francez caută încă să
obțină ceva pe flancul regelui)
17...Ce7 18.Nf2 b5! (Jucată în spi-
ritul Gambitului Volga, mutarea
aceasta dă negrului joc foarte bun
în toate variantele) 19.c:b5 Teb8
20.a4 a6 21.Cge2! (Cit încă nu e
prea târziu, albul caută să-și orga-
nizeze defensivă) 21...a:b5 22.a:b5
T:a1 23.T:a1 C:b5 (Negru și-a re-
cistat pionul cu avantaj clar, ob-
ținând poziție strategic cistigată)
24.Ta5 Ce7! (Pune în evidență slă-
biciunea pionului b2) 25.Ta7 Dd8!
26.Db1 De8 27.Da2 Tb7! (Schimbă
singura figură activă a albului)
28.Nh4 Nf8! 29.Cg1 Db8 30.T:b7
D:b7 31.Cf3 (Albul se pare că a
reusit în sfârșit să-și activeze
figurile, dar...) 31...h6! (Simplu și
efectiv) 32.Nd8 Cb5 33.Db3 Db8 34.
Nf6 De8! (Iese cu tempo din le-
gătură, ocupind coloana vitală a)
35.C:b5 N:b5 36.Nc3!? De2! (Con-
traatacul negrului este decisiv din
cauza poziției regelui alb și a slă-
biciunii pionului central d5)

RUNDA A 9-a

MASCULIN România — Franța $2\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ (Șubă — Spasski $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$, Haik — Gheorghiu 0—1, Ghindă — Kouatly $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$, Andruet — Stoica $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$), S.U.A. — U.R.S.S. $2\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$, Bulgaria — Suedia 2—2, Ungaria — Iugoslavia 2—2, Olanda — Anglia 2—2, Islanda — Spania 2—2, R.F.G. — Cehoslovacia 2—2, R. P. Chineză — Danemarca $2\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$, Brazilia — Italia 2—2, India — Filipine 1—3.
Clasament: U.R.S.S. 26, S.U.A. $23\frac{1}{2}$, Bulgaria, Suedia 23, România, Ungaria, Iugoslavia, Anglia $22\frac{1}{2}$, Islanda, Spania, R. P. Chineză, Olanda 22, Franța, Cehoslovacia, R.F.G., Columbia, Filipine $21\frac{1}{2}$.

FEMININ România — Ungaria $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ (Mureșan — Veroci $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$, Ivanka — Polihroniade 0—1, Nuțu — Madl 0—1), U.R.S.S. — Iugoslavia 3—0, Bulgaria — Olanda $2\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$, R.F.G. — Polonia 2—1, Suedia — India 1—2, Canada — R. P. Chineză 0—3, Anglia — Elveția $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$, Cuba — Spania $\frac{1}{2}$ — $2\frac{1}{2}$.
Clasament: U.R.S.S. 21, Bulgaria 19, România 18, R. P. Chineză $17\frac{1}{2}$, R.F.G. 17, India $16\frac{1}{2}$, Ungaria, Spania, Grecia A 16, Polonia, Olanda, Iugoslavia, Suedia, Anglia $15\frac{1}{2}$.

Un moment de virf al echipei române. Victorie în fața reputatei formații franceze, întărită și cu fostul campion mondial. Acesta, în defensivă strictă, dar eficientă, contra lui Șubă. Excelează acum Florin Gheorghiu, victorios într-una din cele mai bune partide ale sale. Rezultat care ne consolidează poziția în plutonul fruntaș. A fost runda unei mari surprize: sovieticii pierd (singura lor înfrângere) la ambițioșii sahiști americani, care punctează la cele două extremități ale meselor (Dzindzihașvili — Beliavski 1—0, Iusupov — Firmian 0—1). Totuși, absența numelor mari se face simțită în formația liderilor. Și... totuși, jocul rezultatelor o mențin distanțată pe primul loc, fiindcă scorurile egale abundă.

Fetele noastre joacă un meci de mare tensiune cu echipierele Ungariei. Victimă este Dana Nuțu, învinsă într-o partidă cu peripeții. Restabilește echilibrul Elisabeta Polihroniade, printr-o prestație de mare clasă. Dar în clasament lu-

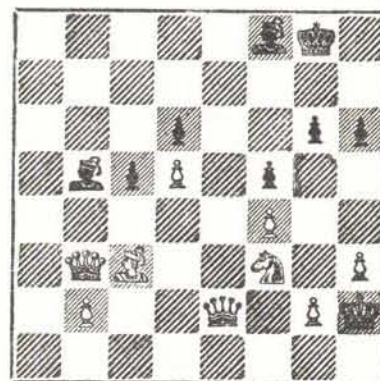
crurile stau altfel, fiindcă — din păcate — avem din nou un punct în urma bulgăroaicelor. Se distanțează sovieticele și nu vor mai fi ajunse până la linia finisului.

APĂRAREA BENONI

A. Haik
(Franța)

Fl. Gheorghiu
(România)

1.d1 Cf6 2.c4 c5 3.d5 d6 4.Cc3 g6
5.e4 Ng7 6.Nd3 0—0 7.Cge2 (O
ordine mai veche de mutări, ju-
cată mult acum 10—15 ani; acum
albul preferă mutările 7.Cf3 sau 7.
h3, care duc la joc complicat. Intr-o
partidă recentă Haik — Gheorghiu,
Hamburg, 1984, s-a jucat 7.Cf3 Ng4
8.h3 N:f3 9.D:f3 e6 10.0—0 e:d5
11.e:d5 Cfd7! și negrul a obținut
joc foarte bun...) 7...e6 8.0—0 e:d5
9.e:d5 (La joc și mai complicat
duce 9.c:d5) 9...Cg4! (O mutare
foarte bună, după care negrul re-
zolvă complet problemele deschi-
derii) 10.h3 Ce5 11.Cg3 f5! 12.f4
(Altfel, după 12...f4, negrul obține

37.Ch4 Rf7 38.Da3 Nc4! (Cel
mai simplu) 39.Da7+ De7! 40.Da4
(Sau 40.D:e7+ N:e7 și negrul cîș-
tiga ușor) 40...N:d5 și în această
poziție lipsită de orice contrașanse,
albul a cedat.

O partidă de mare luptă, care
a decis victoria echipei noastre
în importantul meci cu ambițioasa
echipă a Franței.

INDIANA DAMEI

L. Polugaevski
(U.R.S.S.)

L. Christiansen
(S.U.A.)

1.d4 e6 2.c4 Cf6 3.Cf3 b6 4.Cc3
Nb7 5.a3 Ce4 6.C:c4 N:e4 7.Cd2
Nb7 8.e4 g6 9.Nd3 Ng7 10.Cf3 d6
11.0—0 0—0 12.Ng5 Dd7 13.Dd2
Cc6 14.d5 Ce5 15.C:e5 d:e5 16.Tfd1
e:d5 17.c:d5 e6 18.Nc4 c:d5 19.N:d5
Tac8 20.De2! h6 21.Nb3 De8 22.
Nd2 a5 23.h4 Rh7 24.Nc3 De7 25.
h5 Tcd8 26.h:g6+ f:g6 27.f3 Td4
28.Nd5 N:d5 29.e:d5 T:d1+ 30.T:d1

Dc5+ 31.Rf1 Tf5? 32.d6! Tf8 33. d7 Td8 34.Dd3 Df8 35.Dd6 Df7 36. Rg1 h5 37.b4 Db3 38.Td3 D:a3 39. b:a5 Dc1+ 40.Rh2 b:a5 41.De7 Df4+ 42.g3 Df5 43.Td2 Df6 44. D:f6! N:f6 45.f4! Ta8 46.f:e5 Nd8 47.e6 Rg8 48.Ne5! (1—0).

INDIANA VECHIE

J. Pinter
(Ungaria)

B. Ivanović
(Iugoslavia)

1.d4 Cf6 2.e4 d6 3.Cc3 Cbd7 4. e4 e5 5.Cf3 c6 6.Ne2 Ne7 7.0—0 8.h3 Te8 9.Ne3 a6 10.Te1 Dc7 11.Nf1 h6 12.Tc1 Db8 13.b4 e:d4 14.C:d4 Nf8 15.Nf4 Ce5 16.Ng3 Cfd7 17.Cb3 b5 18.c:b5 a:b5 19. Ca5 Db6 20.Nf4 Cb8 21.a3 Nd7 22. Cb1 c5 23.Cc3! Cbc6 24.Cd5 Db3 25.C:c6 N:c6 26.Tc3 Db7 27.Nc1 c:b4 28.a:b4 Cc4 29.Cf6+!! Rh8 30. C:e8 T:e8 31.N:c4 b:c4 32.T:c4 T:e4 33.Tc:e4 N:e4 34.Dd4 Nc6 35.N:h6 Rg8 36.Nd2 N:g2 37.Te3 Nc6 38.Nc3 f5 39.Tg3 Rf7 40.Dh4 Db5 41.Dd8 f4 42.Tg5! Da4 43.Tf5+ (1—0).

APĂRAREA SICILIANĂ

J. Nunn
(Anglia)

G. Sosonko
(Olanda)

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 c:d4 4. C:d4 Cf6 5.Cc3 d6 6.Nc4 e6 7.Ne3 a6 8.De2 Dc7 9.0—0—0 Ca5 10. Nd3 b5 11.a3 Nb7 12.g4 d5 13.e:d5 C:d5 14.Cd:b5! a:b5 15.N:b5+ Rd8 16.C:d5 e:d5 17.Td3 Cc4 18. Tc3 Nb4 19.T:c4! d:c4 20.Td1+ Rc8 21.Td4! Nd5 22.T:d5 Nd6 23. Td4! (1—0).

DESCHIDEREA ENGLEZĂ

Maria Ivanka

Elisabeta Polihroniade
(Ungaria) (România)

1.c4 g6 2.Cc3 Ng7 3.g3 d6 4.Ng2 e5 5.e3 f5 6.d3 Cf6 7.Cge2 0—0 8. 0—0 Cc6 9.Tb1 Ne6 (S-a ajuns într-o tipică poziție de Siciliană închisă, cu culori inversate) 10. Cd5 Dd7 11.b4 e4! (Un sacrificiu de pion foarte eficace, găsit la tablă de marea maestră Elisabeta Polihroniade-Rusu, având drept scop folosirea imediată a avantajului de activitate deținut de figurile negre) 12.Cef4 Nf7 13.C:f6+ N:f6 14.Cd5 Ng7 15.d:e4 f:e4 16. N:e4 Ce5! (Aceasta este poziția pe care a avut-o în vedere negrul cînd a sacrificat pionul: piesele sale sînt excelent postate, pionul c4 nu poate fi bine apărut și albul pierde definitiv inițiativa) 17.e5?! e6! 18.Cc3 Nc4! (Situația a devenit critică pentru alb, întrucît după 18.Te1 Cf3+! figurile sale atîrnă literalmente. Maria Ivanka mai speră, însă, în menținerea avantajului material...) 19.Ce2 Dg4!

20.Cf4 (Poziția albului se prăbușește definitiv) 20...N:f1 21.D:d1 d5 22.Ng2 Df5 23.Nb2 Tae8 24.b5 Te7 25.Na1 Dc2 26.Nd4 Df5 27. Td1 Nh8 28.a4 g5 29.Ce2 Dc2 30. a5 Cg4 31.Tc1 Dd3 32.b:c6 b:c6 33.Tc3 Dd2 34.N:h8 R:h8 35.f4! (Grăbește sfîrșitul...) 35...C:e3 36. Da1 Rg8 37.Nf3 g4 38.T:e3 D:e3+ și după această ultimă serie de mutări, desfășurate într-o reciprocă criză de timp, albul s-a decis să cedeze.

GAMBITUL DAMEI

Dana Nuțu
(România)

Ildiko Madl
(Ungaria)

1.Cf3 d5 2.e4 e6 3.d4 c5 4.c:d5 e:d5 5.g3 Cf6 6.Ng2 Ne7 7.0—0 0—0 8.Cc3 Cc6 9.Ng5 c:d4 10.C:d4 h6 11.Ne3 Te8 12.Da4 Nd7 13.Tac1! (O variantă „la modă” a Apărării Tarrasch, folosită adesea de Garri Kasparov, dar ultima mutare aparține marelui maestru român Mihai Șubă) 13...Ca5 14.De2 Tc8

15.Dd3 Ng4 16.Cf5! (Albul a cîștigat duelul teoretic și pune pe adversar în neplăcuta dilemă de a renunța la un pion sau la perechea de nebuni) 16...Nb4 17.C:d5! C:d5 18.N:d5 Df6 (După 18...N:e2 urmează 19.N:f7+ și D:e2) 19.Cd4 Tcd8 20.Db5! Dd6 21.Nf3 a6 22.Da4 N:f3 23.C:f3 b5 24.De2! Cc4 25. Tfd1 Df6 26.Nd4 De6 27.e3 (Jucînd excelent pînă acum, Dana Nuțu a anihilat orice contra joc posibil al adversarei, restul trebuînd să fie — cum se spune — o simplă problemă de tehnică) 27...Dg4 28.Ce1? (Dar iată că urmează o mutare de neînțeles, în locul altora mult mai bune, de pildă 28.Rg2!, după care negrul ar fi fost complet dominat) 28...Te8 29.Dd3 Tcd8 30.De2 Tc8 31.f3 De6 32.De4? (De ce așa?... Iată unul din defectele caracteristice ale talentatei jucătoare care este Dana Nuțu: ea slăbește calitatea jocului cînd se află în poziții superioare sau, ca în cazul de față, cînd adversara este în mare criză de timp. Ildiko Madl nu va juca 32...D:a2??, după care urma 33.Dg4, cu cîștig rapid pentru alb, ci continuă să se descurce foarte bine) 33...D:e4 34.f:e4 N:e1 35.T:e1 Cd2! 35.Rf2 C:e4+ 36.Re2 Cg5 37. Tf1 Ce6 38.Rd3 Ted8 39.T:c8 T:c8 40.Tf2 Rf8 (S-a încheiat și criza de timp, iar albul rămîne totuși cu un ușor avantaj în final, probabil suficient pentru cîștig, după mutarea naturală 41.Nc3. Dar în acest joc mai existau încă destule surprize...) 41.Tc2?? (O greșeală explicabilă numai prin tensiunea extraordinară în care s-a jucat întregul meci. După aceasta, din nefericire pentru noi, analiza marilor maștri maghiari s-a dovedit impecabilă și finalul de regi,

Aspect de la unul din derby-urile Olimpiadei, reunind la mesele de joc echipele României și U.R.S.S. Se pot distinge (în plan secund): M. Șubă, Fl. Gheorghiu, M. Ghindă, Th. Ghițescu și antrenorul Em. Reicher.

care urmează, nu mai poate fi salvat pentru alb) 41...T:c2 42.R:c2 C:d4 43.e:d4 f5 44.d5 Re7 45.Rd3 Rd6 46.Rd4 a5 47.h4 g5 48.h5 a3 49.b3 a3 50.b4 g4 51.Re3 R:d5 52.

Rd3 Re5 53.Re3 f4+ 54.g:f4+ Rf5 55.Rf2 R:f4 56.Rg2 Rg5 și conducătoarea albelor a trebuit să cedeze această partidă cu multe emoții și deziluzii.

RUNDA A 10-a

MASCULIN Anglia — România $2\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ (Miles — Subă 0-1, Gheorghiu — Nunn 0-1, Speelman — Ghindă 1-0, Ghițescu — Mestel $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$), Bulgaria — U.R.S.S. 1-3, Suedia — Iugoslavia $2\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$, Spania — Olanda $2\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$, Islanda — R. P. Chineză $2\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$, Franța — Cehoslovacia 2-2, Filipine — R.F.G. 2-2, Columbia — Cuba $1\frac{1}{2}$ — $2\frac{1}{2}$, Argentina — Brazilia 2-2, Irlanda — Israel $\frac{1}{2}$ — $3\frac{1}{2}$.
Clasament: U.R.S.S. 29, S.U.A. 26, Suedia $25\frac{1}{2}$, Anglia 25, Islanda, Spania $24\frac{1}{2}$, România, Ungaria, Iugoslavia, Bulgaria 24, R.F.G., Filipine, Italia, Olanda, Cehoslovacia, Franța, R. P. Chineză $23\frac{1}{2}$.

FEMININ R. P. Chineză — România 2-1 (Liu Snelan — Mureșan $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$, Polihroniade — An Yanfeng 0-1, Zhao Lan — Nuțu $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$), India — U.R.S.S. 0-3, Polonia — Bulgaria $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$, R.F.G. — Spania $2\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$, Ungaria — Grecia A 3-0, Iugoslavia — Anglia 1-2, Olanda — Suedia 2-1, Franța — S.U.A. 0-3, Finlanda — Brazilia $\frac{1}{2}$ — $2\frac{1}{2}$, Cuba — Canada $2\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$.
Clasament: U.R.S.S. 24, Bulgaria $20\frac{1}{2}$, R.F.G., R. P. Chineză $19\frac{1}{2}$, România, Ungaria 19, S.U.A. 18, Anglia, Olanda, Brazilia $17\frac{1}{2}$, Polonia, Elveția 17, Iugoslavia, Cuba, Spania, India, Columbia, Suedia $16\frac{1}{2}$.

Dacă ar fi să dăm atenție coincidențelor, atunci a zecea rundă a fost una nefastă pentru ambele noastre formații. Coincidență, desigur, dar și aceea comunicare permanentă care a existat între cele două loturi, aducându-le la unison și în rezultate. Căci, iată, acestea au fost acum împreună în defavoarea lor.

Un meci dramatic, pasionant, opune echipa noastră masculină celei a Angliei. Britanicii câștigă, într-un moment de adevărată autodepășire, cu John Nunn culegând al 9-lea punct din 10 partide, dar după ce fusese la un pas de a o pierde prin mat pe cea jucată cu Gheorghiu... După o spectaculoasă victorie a lui Subă, egalitatea restabilită la primele două mese se frânge din nou la a treia, unde Ghindă pierde, iar apoi Ghițescu, în avantaj la intrerupere, este surprins de contrajocul adversarului și ratează în ultimul moment egalarea. Putem vorbi de neșansă? Probabil că da.

La feminin, surpriză pentru toată lumea, pierdem la șahistele chineze. A fost singura înfrângere din turneu a Elisabetei Polihroniade, desigur preț al oboselii, dar aceasta ne coboară la locul al cincilea în clasament. Unde sîntem devansați de R. P. Chineză și R.F.G., egalați de Ungaria.

Lupta a fost mereu aspră, mereu solicitînd la maximum echipa noastră. În special pe echipierii de virf. Să facem un mic calcul șahist. La băieți, primii doi au jucat fără pauză în cele 14 runde, total 28 partide! Primii trei, total 40 partide. Și toți — Subă, Gheorghiu, Ghindă — au realizat procentaje înalte, în zona celor 60 la sută. S-a făcut rotație mai mult la ultima masă, iar aici de remarcat este Ghițescu, cu 7 p din 9. La fete, rezerva Gabriela Olărașu a intrat numai de două

ori, trio-ul de bază fiind continuu solicitat. Evident, pentru titulari și titulare a fost greu, chiar foarte greu!

DESCHIDEREA NIMZOVICI

A. Miles
(Anglia)

M. Subă
(România)

1.Cf3 c5 2.b3 d5 3.e3 a6!? (O mutare interesantă, care evită șahul la b5) 4.e4 e6 5.Nb2 Ce6 6.d4 Cf6 7.Cbd2!? (Calul alb nu este prea bine plasat pe acest cîmp, preferabil era 7.c:d5 e:d5 8.Ne2 etc.) 7...Ne7 8.c:d5 e:d5 9.Ne2 0-0 10.0-0 Nf5 11.a3 (La mutarea normală 11.Tc1 putea urma 11...c:d4 12.C:d4 C:d4 13.N:d4 Na3! cu joc bun pentru negru) 11...Tc8 12.Ta2!? (Inceputul unei manevre curioase de regroupare cu dama albă pe cîmpul a1, însă după 12.d:c5 N:c5 13.b4 Nd6 14.Cb3 C:b4! 15.Cbd4 Ne2 16.C:c2 C:c2 17.Ta2 Ce4! rezultă un joc tactic interesant, cu șanse bune pentru negru) 12...Ce4 13.d:c5 N:c5 14.b4 Na7 15.Cb3 Dd6 16.Da1 Dh6! (Dama neagră a ajuns într-o poziție ideală, apărînd punctul g7 și atacînd la h2 și e3...) 17.Cbd4 Ng4 18.Tfe1 Tfe8! (Activizează ultima figură a negrului, amenințînd dintr-o dată sacrificiul cîștigător la f2) 19.Nd1 (Alternativa 19.C:c6 T:c6 20.Nd4 Nb8 21.Ce5 N:e2 22.Ta:e2 Dh5 duce la joc bun pentru negru) 19...Nb8 20.g3 Cf2!! (Un sacrificiu „normal” în astfel de poziții, care dă negrului atac foarte puternic) Vezi diagrama

21.R:f2 Ce5! (Mutarea aceasta liniștită constituie poanta combinației negrului. Adevaratul are o piesă în plus, dar este probabil pierdut în toate variantele...) 22.Db1 (Pierde frumos, dar ce putea juca alb!? După 22.Rg1 Cd3 23.Te2 T:e3 sau 23.Tf1 Nh3 24.Cc2 T:c2! 25.N:c2 D:e3+ 26.Rh1 Cf2+ 27.Rg1 C:d1 28.Rh1 Df3+ situația

era aceeași...) 22...C:f3 23.C:f3 N:f3 24.R:f3 (Sau 24.N:f3 D:h2+ 25.Rf1 Tc2 26.Te2 T:c2 27.N:e2 N:g3 cu mat) 24...D:h2 25.Nd4 (Interesant amănuntul că aici marele maestru englez a propus remiza...) 25...D:g3+ 26.Re2 Dg2+ 27.Rd3 De4+ și albul cedează.

Foarte frumoasă partidă de atac a marelui maestru român!

★

Această poziție a survenit în partida Fl. Gheorghiu — J. Nunn, din meciul România — Anglia, după ultima mutare a negrului, 25...e4.

Fl. Gheorghiu — J. Nunn

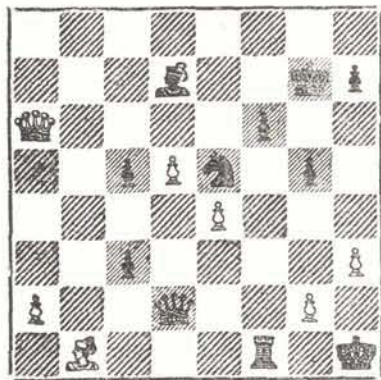

În criză de timp, albul a scris totuși pe fișa sa mutarea normală (și cîștigătoare...) 26.h:g6! luînd în calcul următoarele variante posibile: a) 26...e:d3 27.D:d3 h:g5 28.Te7! Ne8 29.Th1+ Rg8 30.Th7 Nf6 (30...Nd4 31.D:d4!+, urmat de mat la g7) 31.De3! Dc8 32.D:g5!! Dd8 33.g7!+, cu mat imparabil; b) 27...f4 28.Th1 Nf5 29.Ce4, cu avantaj clar pentru alb, de exemplu 29...Tfb8 30.T:h6+! N:h6 31.N:h6, cu atac puternic, sau 30...Rg8 31.Cf6+ N:f6 32.D:f5 etc.; c) 27...h:g5 28.Te7! Tfb8 29.Cb5! N:b5 30.f4! g4 31.Dg3!+, amenințînd mat imparabil... În ultimul moment însă Fl. Gheorghiu a fost victima unui caz clasic de „orbire șahistă” avînd impresia că după 31...Nf6!, negrul respinge întreg atacul albului. Este adevărat că se respingea șahul la h4, dar nu și cel din h2!.. Așa se face că, în loc de 26.

h:g6, albul a jucat o mutare mai slabă, 26.f:e4?! după care negrul a obținut contraatac puternic și — cum se întâmplă în astfel de cazuri — până la urmă a și câștigat...

În același meci, Th. Ghițescu și J. Mestel au întrerupt în următoarea poziție, în mod normal neașteptat pentru jucătorul român:

Th. Ghițescu — J. Mestel

Mutarea în plic a maestrului englez a fost aici 41...Cg6!, ea reprezentând ultima încercare cu șanse practice de salvare... Jocul a continuat astfel: 42.D:f6+ (Câș-

tiga ușor și frumos 42.Da7! Ce5 43.Db6 Cg6 44.Dc7 Ce5 45.D:c5 etc.) 42...Rh6 43.Dd6 Nb5 44.Tf7 Ne8 45.Tb7 Df2 46.Dc7?? (Continuând cu 46.Rh2 albul câștiga încă fără probleme deosebite...) 46...Nd7!! 47.D:d7? (Se mai putea încerca totuși 47.Rh2 N:h3 48.Dg3!) 47...Df1+ și din cauza șahului etern, remiză...

INDIANA DAMEI

L. Kavalek
(S.U.A.)L. Portisch
(Ungaria)

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 b6 4.g3 Na6 5.b3 Nb4+ 6.Nd2 Ne7 7.Cc3 c6 8.e4 d5 9.e5 Ce4 10.Nd3 C:c3 11.N:c3 Nb7 12.De2 c5 13.d:c5 b:c5 14.0-0 0-0 15.Tad1 d4 16.Nd2 Cd7 17.Ne4 N:e4 18.D:e4 Dc7 19.Tfel Tfb8 20.Ng5 Dd8 21.N:e7 D:e7 22.b4! c:b4 23.C:d4 Cc5 24.Cc6 C:e4 25.C:e7+ Rf8 26.Cc6! Cc3 27.C:b8 C:d1 28.Cd7+ Re7 29.T:d1 Td8 30.Tb1 R:d7 31.T:b4 Rc6 32.Ta4! Td7 33.Rg2 Rc5 34.f4 Rd4 35.Rf3 h5 36.h3 Tc7 37.g4 h:g4+ 38.h:g4 T:c4 39.T:a7 Tc3+ 40.Rg2 f6 41.e:f6 g:f6 42.Rf2 Re4 43.Ta4+ Rd5 44.Ta5+ Re4 45.f5 Tc2+ 46.Rg3 Tc3+ 47.Rh4 e5 48.Ta4+ Rf3 49.Ta6 Tc4 50.Rh5 Rf4 51.T:f6 Tc2 52.Th6! Tg2 53.f6 (1-0).

Fotoreporterii n-au uitat să immortalizeze pe peliculă confruntarea dintre doi corifei olimpici, marii maeștri Aleksandr Beliavski și Lajos Portisch.

RUNDA A 11-a

MASCULIN România — Bulgaria 3½-1½ (Șubă — Gheorghiev 1-0, Inkjov — Gheorghiu 0-1, Stoica — Velikov ½-½, Grigorov — Ghițescu 0-1), U.R.S.S. — Islanda 2½-1½, Suedia — S.U.A. 1½-2½, Iugoslavia — Anglia 2-2, Ungaria — Spania 3½-1½, Olanda — Franța 1-3, R. P. Chineză — R.F.G. 2-2, Cehoslovacia — Filipine 2½-1½, Italia — Cuba 1-3, Denamarca — Israel 1-3.
Clasament: U.R.S.S. 31½, S.U.A. 28½, România, Ungaria 27½, Iugoslavia, Anglia 27, Franța 26½, Cehoslovacia, Islanda, Suedia, Cuba, Israel 26, Columbia, R.F.G., R. P. Chineză 25½.

FEMININ România — Iugoslavia 2-1 (Mureșan — Petrovici ½-½, Maksimovici — Nuțu 0-1, Olărașu — Markovici ½-½), S.U.A. — U.R.S.S. ½-2½, Bulgaria — Ungaria 1½-1½, R. P. Chineză — R.F.G. 1-2, Olanda — Elveția 2-1, Brazilia — Polonia 0-3, India — Cuba 1-2, Spania — Grecia A 1½-1½, Anglia — Columbia 3-0, Argentina — Suedia ½-2½.
Clasament: U.R.S.S. 26½, Bulgaria 22, R.F.G. 21½, România 21, Ungaria, Anglia, R. P. Chineză 20½, Polonia 20, Olanda 19½, Suedia 19, Cuba, S.U.A. 18½, Spania, Elveția 18.

Și din nou echipele României acordate la voci consonante, de data aceasta culegînd însă succese pe ambele fronturi. Iar dacă am reveni pe tema coincidențelor, de observat că victoriile s-au produs în două derbyuri balcanice, în fața unor adversare de tradiție și frumoasă rivalitate sportivă.

În „zi mare” băteji fac scor, lăsînd o singură remiză bulgarilor. Șubă face al doilea sacrificiu de figură pe cîmpul său preferat „d7” (primul fusese în partida cu islandezul Petursson), Gheorghiu demonstrează o strategie neagră de extraclasă, Ghițescu își aduce adversarul la mat. Reintrăm, pe locul V—VIII, în lupta pentru medalii. Dar tot clasamentul prefigurează parca ordinea finală, fiindcă U.R.S.S. se detașează, S.U.A. o urmează, Anglia este și ea undeva prin apropiere.

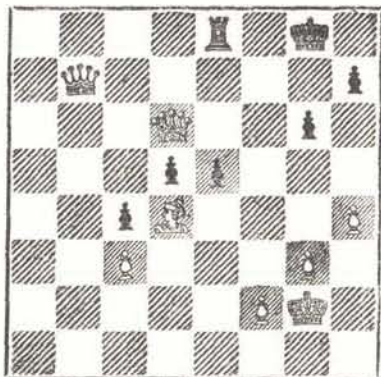
Fetele, victorioase împotriva iugoslavilor. Meritînd laude pentru modul exemplar în care s-au mobilizat, în acest moment de cumpănă. E drept, Margareta Mureșan ratează din nou o rezolvare tactică și apoi una pozițională, în favoarea ei. Dar Dana Nuțu cucerește un punct cu același permanent curaj, în criză de timp, iar Gabi Olărașu este egalată, după întrerupere, doar de masiva echipă a analizatorilor iugoslavi. Sîntem pe locul IV, la un punct de Bulgaria și o singură jumătate de R.F.G., oarecum suprinzător învingătoare asupra formației chineze.

APĂRAREA BENONI

V. Inkjov
(Bulgaria)Fl. Gheorghiu
(România)

1.d4 Cf6 2.Cf3 c5 3.d5 g6 4.Cc3 Ng7 5.e4 c—0! (O idee personală introdusă în practica marilor turnee într-o partidă Browne — Gheorghiu, Londra, 1980, câștigată frumos de negru. Jucînd astfel, negrul evită șahul neplăcut la b5, care survenea după mutarea normală 5...d6, iar după 6.e5?! Cg4 7.Nf4 d6! albul nu obține nimic...) 6.Ne2 d6 7.Cd2 b6 8.a4 Cb6 9.0-0 Ce7 10.Cc4 Na6! 11.Nf4 Ta8 12.Te1 N:c4 13.N:c4 a6 14.Dd3 Dc8! (Nu am insistat asupra ultimelor mutații, întrucît este cunoscut de mult faptul că planul adoptat de negru este cel mai bun posibil) 15.h3 Cd7 16.Dd2 Te8! (Evită schimbul valorosului nebul din g7) 17.Nh6 Nh8 18.Ne2 b5 19.a:b5 a:b5 20.Ng4?! Dd8 21.N:d7 D:d7 22.Nf4 Ta8! (Negrul și-a realizat complet ideile acestei deschideri complexe și stă foarte bine) 23.Tab1 b4 24.Cd1 Ta2 25.e4! (O resursă instructivă, care arată talentul marelui maestru bulgar) 25...b:c3 26.C:c3 Ta6! 27.e5 (La rîndul său, albul realizează această înain-

tare tematică, dar mai prudent era, probabil, 27.b4) 27...Tb6! (Fixează slăbiciunea din d2) 28.e6 f:e6 29.d:e6 Dc6 30.Tbc1 Tb4 31. Ng5 d5 32.h4! (Albul a jucat inventiv și amenință să obțină atac la rege. Negrul trebuie să se apere cu precizie) 32...Td4! 33.De2 Nf6! 34.Ta1 Te4 35.Ta7 N:c3 (O mutare aparent foarte riscantă, care pune în evidență slăbiciunea pionului e6) 36.b:c3 Te4 37.Dd1 T:e1+ 38.D:e1 Dd6 39.De2 c4 40. Tc7! (Cea mai bună șansă practică a albului, care caută în extremis atacul la rege) 40...D:c7 41. Nb6 Db8! (O mutare foarte neplăcută pentru adversar, dama neagră căutând centralizarea la f5 sau e4) 42.De1 Tc8! (La 42...d4 43.De4 lucrurile erau foarte neclare) 43.g3 Te6 44.De3 Db1+! 45.Rh2 De4 46. Da7 D:e6 (Cîștigînd acest pion, negrul cu o calitate în plus trebuie să cîștige, chiar dacă acest lucru este legat de dificultăți tehnice) 47.Dd4 Df7 48.Rg2 Tc8 49.De5 Td8! 50.Dc7 Te8 51.De5 e6 (Negrul a obținut tempo-ul necesar manevrei de cîștig) 52.Nc3 (Aduce nebunul pe diagonala mare) 52... Dg7! 53.Dd6 Db7! 54.Nd4 e5! (Creează un pion liber, care decide ușor soarta partidei)

55.N:e5 d4+ 56.Rh2 d3 57.Df6 De7! (Exact pînă la capăt) 58. Dh8+ Rf7 59.D:h7+ Re6 60.Ng7 Df7! și observînd că nu are apărare contra amenințărilor simultane 61...D:f2+ și 61...Tg8, albul a cedat.

După părerea specialiștilor acestei variante, o partidă de mare interes teoretic.

DESCHIDEREA ENGLEZĂ

M. Șubă
(România)

K. Gheorghiev
(Bulgaria)

1.c4 e5 2.g3 Cf6 3.Ng2 Cc6 4.Cc3 Nb4 5.Cd5 Nc5 6.a3 C:d5 7.c:d5 Df6 8.e3 Ce7 9.b4 Nb6 10.Nb2 d6 11.f4 Cg6 12.Cf3 De7 13.f:e5 d:e5 14.0-0 0-0 15.Db3 Nd7 16.a4 c6 17.d:c6 b:c6 18.Tac1 Tab8 18.Dc3 f6 20.Na3 Tfc8 21.Rh1 Nc7 22.Ce1!

Nd6 23.Cd3 Ne6 24.Cc5 Nd5 25.e4 Nf7 26.Nh3 Td8 27.De3 Cf8 28.Tc3 a5?! 29.b:a5 Da7 30.Cd7! D:e3 31. d:e3 T:d7 32.N:d7 N:a3 33.N:c6 Nb4 34.Tb1! N:a5 35.T:b8 N:c3 36. Rg2 g6 37.Ta8! Nb4 38.a5 Rg7 39. a6 Nc5 40.a7 N:e3 41.Nd5 N:d5 42. e:d5 f5 43.T:f8 N:a7 44.Te8 Nc5 45.T:e5 Rf7 46.Te6 Ne7 47.Rf3 h5 48.Rf4! h4 49.T:e7+! R:e7 50.Rg5 Rd6 51.R:g5 Re5 52.Rg5 (1-0).

APĂRAREA SICILIANĂ

I. Grigorov
(Bulgaria)

Th. Ghițescu
(România)

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cf6 5.Cc3 d6 6.f4 a6 7.Df3 Cbd7 8.Cb3 Dc7 9.g4 h6 10.h4 h5 11.g5 Cg4 12.a4 b6 13.Nh3 g6 14.N:g4 h:g4 15.D:g4 Ng7 16.Nd2 Nb7 17. De2 Tc8 18.Th3 Th5 19.0-0-0 b5!? 20.a:b5 a:b5 21.Ne1 Na6 22. Cd4 Db6 23.Nf2 b4! 24.Cdb5 Da5 25.C:d6+ Rf8 26.Ccb5 Da1+ 27. Rd2 T:c2+!! 28.Rd3 Tc3+!! (0-1).

GAMBITUL DAMEI

A. Beliavski
(U.R.S.S.)

H. Olafsson
(Islanda)

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Ne7 5.Cc3 h6 6.N:f6 N:f6 7.Dd2 d:c4 8.e4 c5 9.d5 e:d5 10.e5 Ng5 11.D:d5 0-0 12.N:c4 Cc6 13.0-0 D:d5 14.N:d5 Cb4 15.Ne4 Tb8 16. a3 Ca6 17.C:g5 h:g5 18.Cb5 Nd7 19.Cd6 b5 20.f4 g:f4 21.T:f4 Ne6 22.Taf1 Ce7 23.Tif3 b4 24.Th4 g6 25.g4 Rg7 26.Cf5+! g:f5 27.g:f5 Tg8 28.f:e6 C:e6 29.Rf1 Rf8 30.Nd5 b:a3 31.T:a3 Tb4!? 32.T:b4 c:b4 33.Ta7 Tg5 34.N:e6 f:e6 35.Tb7! Tf5+ 36.Rg2 T:e5 37.T:b4 Te2+ 38.Rg3 Re7 39.h4 Rf6 40.Tf4+ Rg6 41.b4 e5 42.Tf2! Te4 43.Tb2 Rf5 44.b5 Tg4+ 45.Rh3 Tg7 46.b6 Tb7 47.Tb4! (1-0).

INDIANA VECHIE

Gabriela Olărașu

Gordana Markovici
(Iugoslavia)

1.d4 Cf6 2.c4 e5 3.d5 g6 4.Cc3 Ng7 5.e4 d6 6.Ne2 0-0 7.Ng5 e6 8.d:c6 N:c6 9.Dd2 Cc6 10.Cf3 Db6 11.0-0 Cd4 (Împotriva Indienei vechi, albul a ales varianta Averbach, care îi asigură un avantaj mic, dar stabil) 12.C:d4 c:d4 13. N:f6! N:f6 14.Cd5! N:d5 15.c:d5 Tfe8 16.Nd3 Tac8 17.f4 Te7 18.Tf3 a5 19.Taf1 Tfe8 (Aici Gabriela Olărașu a refuzat propunerea de remiză a adversarei sale, mizînd în mod justificat pe posibilitățile de joc activ rezultate după avansări de tipul e4-e5 și f4-f5) 20. a3 Tc2?! (Simțînd presiunea crescîndă, Gordana Markovici se decide la sacrificiul calității, pentru contra joc) 21.N:c2 d3+ 22.Rh1 d:c2 23.e5! D:b2 24.Dc1! (După mutări foarte bune, tînăra jucătoare românească intră într-un final teoretic cîștigat, cu calitatea în plus, în care singura barieră serioasă era numai... criza de timp) 24... D:c1 25.T:c1 d:e5 26.Tf2 e:f4 27. Tf:c2 T:c2 28.T:c2 (Pierzînd și acest pion, negrul este practic învins) 28...Ne5 29.Tc8+ Rg7 30.a4 Nd6 31.Rg1? (Și iată, în „viteza” rezultată, jumioara noastră are o primă ratare. Trebuia desigur 31. Td8!) 31...Rf6 32.Te8 g5 33.Rf2 h5 34.Th8 Rg6 35.h3 g4 36.Td8 Nc5+ 37.Re2? (Aici trebuia 37.Rf1!) 37... f3+! 38.g:f3 g:h3! 39.Tg8+ Rf6 40. Tg3 h2 41.Th3 (După întrerupere, secundanții echipei iugoslave au reușit să găsească o cale de remiză forțată) 41...Nd6 42.T:h5 b5! 43.a:b5 a4! (Al doilea pion liber depărtat forțează egalarea) 44.Rd3 a3 45.Re2 Re7 46.Rb3 Rd7 47.f4 N:f4 48.R:a3 Rf7 49.Rb4 Rb6 50. Re4 Ne5 51.Th3 f6 52.Th6 Nd6 53. Th7 Ne5 Remiză.

Din albumul de amintiri al Olimpiadei '84... În ziua de pauză, Dana Nuțu și Gabriela Olărașu fac un tur pe străzile Salonului.

RUNDA A 12-a

MASCULIN România — Ungaria 1-3 (Șubă — Portisch 0-1, Adorjan — Gheorghiu 1/2-1/2, Ghindă — Sax 1/2-1/2, Pinter — Stoica 1-0), Franța — U.R.S.S. 1/2-3 1/2, S.U.A. — Iugoslavia 3-1, Anglia — Suedia 3 1/2-1 1/2, Cehoslovacia — Cuba 1/2-3 1/2, R.F.G. — Islanda 3-1, R. P. Chineză — Australia 2-2, Israel — Columbia 2-2, Spania — Argentina 1-3.

Clasament: U.R.S.S. 35, S.U.A. 31 1/2, Ungaria, Anglia 30 1/2, Cuba 29 1/2, România, Filipine, R.F.G., Columbia 28 1/2, Iugoslavia, Olanda, Argentina 28, Bulgaria, Polonia, Australia, R. P. Chineză 27 1/2.

FEMININ România — Cuba 3-0 (Mureșan — Ramon 1-0, De Armas — Polihroniade 0-1, Nuțu — Frometa 1-0), U.R.S.S. — Anglia 2-1, Suedia — Bulgaria 1-2, R.F.G. — Olanda 1-2, Ungaria — R. P. Chineză 1-2, Polonia — S.U.A. 1 1/2-1 1/2, Elveția — Spania 1 1/2-1 1/2, Grecia A — Iugoslavia 1/2-2 1/2.

Clasament: U.R.S.S. 28 1/2, România, Bulgaria 24, R.F.G., R. P. Chineză 22 1/2, Polonia, Ungaria, Anglia, Olanda 21 1/2, Brazilia 20 1/2, Iugoslavia, S.U.A., India 20.

Aici nu mai sintem la unison, ci în totală disonanță. Cele spuse anterior sînt acum perfect valabile pentru echipa noastră masculină învinsă nemeritat de sever, în fața campionilor olimpici, șahiștii Ungariei. Ironie amară, de atîtea ori remarcat pentru strălucirea jocului său, Mihai Șubă face din nou să se vorbească despre el, dar prin înfrîngerea sa (spectaculoasă...) la Portisch. În celelalte meciuri de vîrf, scoruri mari ale protagoniștilor actualei ediții, așa cum arată cifrele din tabela de rezultate.

În compensație — și una consistentă — echipierele reprezentativei feminine însciriu a doua lor victorie la zero de la startul competiției (prima cu Olanda, în runda a 3-a), dispunînd categoric de Cuba. Era și timpul, fiindcă altfel am fi riscat pierderea podiumului. De care se îndepărtează acum R.F.G. și Ungaria, marile perdante ale rundei.

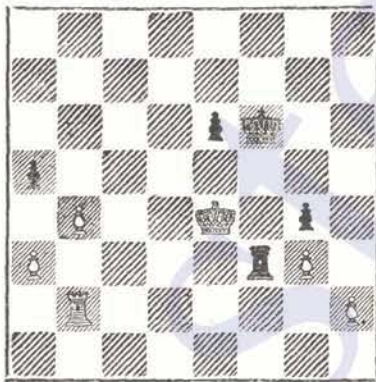
APĂRAREA SICILIANĂ

J. Nunn
(Anglia)

U. Andersson
(Suedia)

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 c:d4 4. C:d4 Cc6 5.Cc3 a6 6.f4 De7 7.Ne2 C:d4 8.D:d4 b5 9.Ne3 Nb7 10.0-0 Tc8 11.Tad1 (Deschiderea prezintă mare interes din punct de vedere teoretic, întrucît Andersson este un recunoscut specialist la negru al acestor scheme. Albul are un avantaj mic, dar sensibil, datorat dezvoltării sale superioare și pionului înspoiat din d7) 11...Cf6 12. e5! Cd5 13.C:d5 N:d5 14.Nf3 N:f3 15.T:f3 Ne7 (Era poate recomandat aici 15...Nc5 cu toate că albul stătea și atunci clar mai bine) 16.c3 0-0 17.Db6! (Excelent jucat tactic de către Nunn) 17...b4 (Probabil cea mai bună șansă practică într-o poziție dificilă) 18. c:b4 D:b6 19.N:b6 N:b4 20.T:d7 Tc1+ 21.Tf1 Nc5+ 22.N:c5 T:c5 23.Tfd1 h6 24.g3 g5! (Negrul a pierdut un pion în complicațiile tactice survenite, dar realizarea avantajului este foarte dificilă, mai ales atunci cînd apărarea este condusă de Andersson...) 25.Rf2 Rg7 26.Re3 Rg6 27.Td8! T:d8 28. T:d8 Tc2 29.Td2 Tc1 30.f:g5! (Apa-

rent paradoxală, mutarea aceeași este cea mai bună șansă a albului în finalul de turnuri) 30...h:g5 31.Rd4 a5 32.b3 f6 33.e:f6 R:f6 34. Tf2+ Re7 35.Re4 Tc3 36.Tb2 Rd6 37.Rd4 Tc1 38.Re4 Tc3 39.Td2+ Re7 40.Td4! Tc5 41.Tc4 Tf5 42.Tc2 Rf6 43.a3! (După mici ezitări în criză de timp reciprocă, marele maestru englez găsește planul just de cîștig) 43...g4 44.b4 Tf3 45.Tb2! (Manevra decisivă, pionul b este mult prea puternic)

45...T:a3 46.b5 Tc3 47.b6 Tc8 48. Rd4 și după analiza întreruptei, negrul a cedat.

O partidă de tehnică pură, care arată excepționala formă în care s-a aflat J. Nunn la Olimpiada de la Salonic!

APĂRAREA SLAVĂ

B. Kouatly
(Franța)

R. Vaganian
(U.R.S.S.)

1.e4 Cf6 2.Cc3 d5 3.d4 d:c4 4. Cf3 c6 5.a4 Nf5 6.Ce5 Ca6 7.f3 Cd7 8.C:c4 e5 9.e4 e:d4 10.D:d4 Cb4! 11.Ce3 Ne6 12.f4 f6 13.Nc4 Nc5 14.Dd1 N:e3 15.N:e6 N:c1 16. T:c1 Ce5! 17.f5 C:e6 18.Dh5 g6 19. f:g6 Cg7! 20.Dh6 Cd3+ 21.Rf1 C:c1 22.D:g7 Dd3+ 23.Rf2 Dd2+ 24.Rf3 0-0-0! (0-1).

DESCHIDEREA ENGLEZĂ

M. Șubă
(România)

L. Portisch
(Ungaria)

1.e4 c5 2.Cf3 Cf6 3.Cc3 Cc6 4. d4 c:d4 5.C:d4 e6 6.Cdb5 d5 7.

c:d5 C:d5 8.C:d5 e:d5 9.D:d5 Nb4+ 10.Nd2 De7 11.Cc3 0-0 12.Ng5 Dc7 13.e3 Ne6 14.Dd2 Da5 15.Nh4 g5! 16.Ng3 Tfd8 17.Dc2 N:c3+ 18.b:c3 Cb4 19.De4 C:a2! 20.Db4 Td1+! (0-1).

DESCHIDEREA ENGLEZĂ

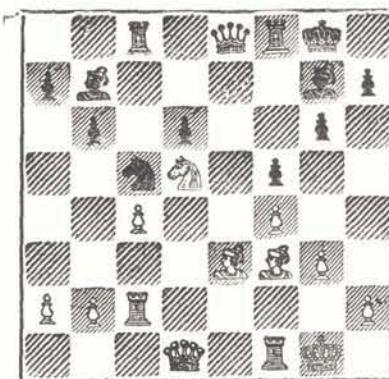
R. Dzindzihașvili L. Liubojevici
(S.U.A.) (Iugoslavia)

1.Cf3 c5 2.g3 d5 3.Ng2 Cc6 4.d4 Cf6 5.0-0 Nf5 6.c4 d:c4 7.Da4 Cd7 8.d:c5 e6 9.D:c4 N:c5 10.Cc3 Tc8 11.Td1 Cb4 12.Ne3! Ne7 13.Df4 Cc2 14.Ce5! C:a1 15.T:d7 Da5 16. T:b7 Da6 17.T:a7 Dd6 18.Da4+ Rf8 19.Nf4! (1-0).

DESCHIDEREA ENGLEZĂ

Margareta Mureșan V. Ramon
(România) (Cuba)

1.Cf3 Cf6 2.c4 c5 3.Cc3 Cc6 4. d4 c:d4 5.C:d4 g6 6.e4 Ng7 7.Ne3 0-0 8.Ne2 (Prin intervertire de mutări s-a ajuns într-o Siciliană, varianta Maroczy, una din specialitățile marii noastre maestre) 8... b6 9.0-0 Nb7 10.f3 Tc8 11.Tc1 (Bine este aici și 11.C:c6 N:c6 12. a4!) 11...C:d4 12.N:d4 Nh6 13.Tc2 Ch5 14.g3 Cg7 (Negrul încearcă să schițeze un contraatac pe flancul regelui, care însă va fi stopat) 15.f4 f5 16.e5! (Piese negrului — Nh6, Cg7 — rămîn lipsite de activitate) 16...Ce6 17.Ne3 De8 18. Cd5! (Marea maestră Margareta Mureșan joacă foarte bine, de obicei, în asemenea poziții) 18...d6 19.e:d6 c:d6 20.Nf3! Ce5

21.N:c5! (Un schimb eficient, care elimină singura piesă activă a negrului și eliberează linia „e”) 21...T:c5 22.Te1! Da8 (Singura mutare...) 23.b4 Tcc8 24.Te7! (Turnul pe linia a 7-a va decide imediat soarta partidei) 24...Tf7 25.T:b7! și acum, o frumoasă combinație de încheiere (25...T:b7 26.Ce7+), care obligă pe negru să cedeze,

INDIANA REGELUI

Pia Cramling (Suedia) Margarita Voiska (Bulgaria)

1.Cf3 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4. e4 d6 5.d4 0-0 6.Ne3 Cbd7 7.Cd2 e5 8.d5 Ce8 9.g4 Cc5 10.b4 Ca6 11. a3 f5 12.g:f5 g:f5 13.e:f5 N:f5 14. Cde4 Cf6 15.Cg3 Ng4 16.Ne2 Dd7 17.Tg1 Rh8 18.Cce4 N:e2 19.D:c2

C:e4 20.C:e4 Df5 21.Dg4 D:g4 22. T:g4 h6 23.Re2 Tf7 24.Tag1 Taf8 25.Th4 b6 26.Cg5 Te7 27.Ce6 Tff7 28.Ng5 Te8 29.N:h6 N:h6 30.T:h6+ Th7 31.T:h7+ R:h7 32.Tg7+ Rh6 33.Td7 Rg6 34.C:c7 C:c7 35.T:c7 Rf5 36.Re3 Th8 37.Tf7+ Rg6 38. Td7 Rf5 39.Tf7+ Rg6 40.T:a7 Rf5 41.Tf7+ Rg6 42.Td7 Rf5 43.T:d6 Th3+ 44.Re2 (1-0).

RUNDA 13-a

MASCULIN Israel — România 1½-2½ (Greenfeld — Șubă 1-½, Gheorghiu — Gutman ½-½, Birnboim — Ghindă 0-1, Ghițescu — Mureșan ½-½), Cuba — U.R.S.S. ½-½, R.F.G. — S.U.A. 2½-1½, Ungaria — Filipine 2-2, Columbia — Anglia ½-½, Iugoslavia — Olanda 2½-1½, R. P. Chineză — Polonia 2½-1½, Argentina — Bulgaria 1½-2½, Australia — Franța 1-3, Cehoslovacia — Albania 3-1, Islanda — Danemarca 2-2, Suedia — Spania 1½-2½.
Clasament: U.R.S.S. 38½, Anglia 34, S.U.A. 33, Ungaria 32½, România, R.F.G. 31, Iugoslavia, Filipine 30½, R. P. Chineză, Cuba, Bulgaria, Franța 30.

FEMININ Anglia — România 1½-1½ (Miles — Mureșan ½-½, Polihroniade — Jackson 1-0, Walker — Nuțu 1-0), U.R.S.S. — Polonia 1½-1½, Brazilia — Bulgaria 1-2, Suedia — R.F.G. 1½-1½, Olanda — R. P. Chineză 1-2, S.U.A. — Ungaria 1-2, Iugoslavia — India 3-0, Spania — Columbia 3-0.
Clasament: U.R.S.S. 30, Bulgaria 26, România 23½, R. P. Chineză 24½, R.F.G. 24, Ungaria 23½, Polonia, Iugoslavia, Anglia 23, Olanda 22½, Spania 22, Suedia, Canada, Brazilia 21½.

Penultima... Istoria participării noastre era, de fapt, deja scrisă. Cele două runde care ne mai separă de gongul final nu fac decât să consfințească prestația arătată până atunci.

Echipa masculină forțează exact atât cât trebuie pentru a înfringe velleitara echipă a Israelului. De data aceasta realizator este Mihai Ghindă, incontestabil unul din „stâlpii” reprezentativei noastre la Salonic. În rest, două surprize notabile: S.U.A. pierde la R.F.G., Ungaria este stopată (poate decisiv) de Filipine.

Și jucătoarele noastre se mențin pe linia de eficiență, chiar dacă le-am fi pretins poate ceva mai mult în fața englezoaicelor. Remiză în scorul general al întâlnirii, dar fiindcă Dana Nuțu nu acceptă... remiza propusă de Susan Walker. Așa se face că Bulgaria, doar la limită victorioasă în fața Braziliei, rămâne ferm în continuare cu ½ p înaintea noastră în clasamentul care va fi și cel final.

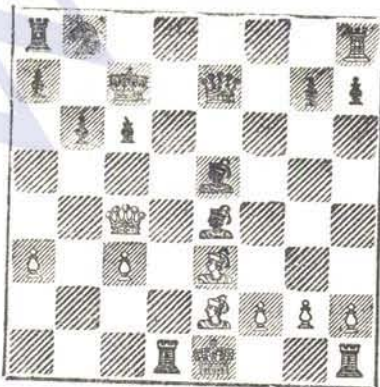
INDIANA DAMEI

I. Nogueiras (Cuba)

A. Beliavski (U.R.S.S.)

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 b6 4.Cc3 Nb7 5.a3 (Moda este atotputernică și în șah! Varianta Petrosian sau Kasparov, după părerea altor specialiști, tinde să înlocuiască aproape complet în practica marilor turnee varianta clasică bazată pe 5.g3...) 5...d5 6.c:d5 C:d5 7.e4!? (O mutare foarte interesantă, care ține să dovedească justetea punctului de vedere al albului chiar cu prețul pionului central e!... Mutările normale care s-au încercat

până acum sînt 7.e3, 7.Nd2, 7.Dc2 și 7.Da4+, dar în nici unul din cazuri albul nu are avantaj clar) 7...C:c3 8.b:c3 N:e4 9.Ce5! Dh4! (O mutare lungă, aparent surprinzătoare, prin care Beliavski își invită adversarul la mari complicații tactice) 10.Da4+ e6 11.d5 Nd6! (După aceasta negrul își termină dezvoltarea și orice final îi este net favorabil) 12.C:f7!? (Un sacrificiu mai mult intuitiv prin care marele maestru cubanez caută „să pescuiască în apă tulbură...”) 12...R:f7 13.d:e6+ R:e6 14. Ne2 Rd7! 15.Ne3 (După 15.Nf3 Te8 albul rămânea cu o figură în minus) 15...Rc7 16.Td1 Ne5! 17.Dc4 Dc7! (Atacul alb este respins, negrul a rămas cu material în plus și partida este practic decisivă)

18.0-0 Cd7 19.g3 Cf6 20.Ng5 Ng6 21.Td5! (Albul vrea ca cel puțin să piardă frumos și acest lucru îi reușește...) 21...C:d5! (Cel mai simplu) 22.N:e7 C:e7 23.Nf3 Th8 24.Ng2 Nd6 25.Te1 Tf6! 26.f4 N:a3 27.g4 Nf7 28.Da4 Ne5+ și convingându-se că cele 3 figuri ale

adversarului sînt net superioare damei sale, albul a cedat.

APĂRAREA SICILIANĂ

A. Rodriguez (Cuba)

V. Tukmakov (U.R.S.S.)

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 c:d4 4. C:d4 Cf6 5.Cc3 d6 6.Ng5 e6 7.Dd2 a6 8.0-0-0 h6 9.Ne3 Ne7 10.f4 c:d4 11.N:d4 b5 12.Nd3 Nb7 13. De2 0-0 14.e5 d:e5 15.N:e5 Da5 16.Rb1 Tad8 17.Ce4 C:e4 18.N:e4 N:e4 19.D:e4 T:d1+ 20.T:d1 Td3 21.T:d8+ D:d8 22.a3 f6 23.Nc3 Rf7 24.Rc1 Db6 25.Nd4 Nc5 26. N:c5 D:c5 27.Rd2 f5 28.Db7+ Rf6 29.Rd3 Dc4+ 30.Rc3 D:c2 31.D:a6 De4+ 32.Rd2 Dg2+ 33.Rc3 Df3+ (0-1).

INDIANA DAMEI

A. Iusupov (U.R.S.S.)

R. Hernandez (Cuba)

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 Nb4+ 4. Nd2 De7 5.g3 0-0 6.Ng2 Nd2+ 7.D:d2 d6 8.Cc3 Te8 9.0-0 e5 10. e4 Ng4 11.Ch4 Cc6 12.d5 Cd4 13. Cb5 C:b5 14.c:b5 Nd7 15.a4 a6 16. b:a6 Ta6 17.a5 c6 18.d:c6 T:c6 19.Tfd1 Tec8 20.b4 Tc4 21.Cf5 N:f5 22.e:f5 d5 23.b5 h5 24.a6 b:a6 25. b:a6 e4 26.Nf1 Te2 27.Dd4 Cg4 28. a7 Ta8 29.Tdb1 Ce5 30.D:d5 Cf3+ 31.Rg2 Ta7 32.Tb8+ Rh7 33.f6 g:f6 34.D:h5 Rg7 35.Th8 (1-0).

APĂRAREA SICILIANĂ

N. Birnboim (Israel)

M. Ghindă (România)

1.e4 c5 2.c3 d5 3.e:d5 D:d5 4.d4 Cc6 5.Cf3 Ng4 6.Ne2 c:d4 7.c:d4 e6 8.Cc3 Da5 9.0-0 Cf6 10.Nd2 Ne7 11.Db3 Db4! 12.Dc2? N:f3! 13. Cb5?? Ne4!! 14.Nd3 D:b5 (0-1) K.O. tehnic!...

PARTIDA SCOȚIANĂ

Elisabeta Polihroniade

(România) Sheila Jackson (Anglia)

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.d4 e:d4 4. C:d4 Nc5 5.Cf5! (Chiar și în vechea deschidere scoțiană, una din preferințele marii noastre maestre, există idei noi. Această mutare a fost introdusă în practica turneelor de L. Liubojevici și J. Timman) 5...Df6 (O altă modalitate este aici 5...d5!?) 6.Cc3 Cge7 7.Ce3 0-0 8.Nd3 d6 9.0-0 Ce5 10.Ne2 Ne6 11.Rh1! (Acum, amenințarea împingerii f2-f4 va obliga pe negru să ia măsuri) 11...N:e3 12. N:c3 Ne4 13.f4 N:e2 14.D:e2 C5e6 15.Tad1 a6? (O mutare slabă, responsabilă poate pentru neajunsurile de care s-a lovit negrul în

continuarea partidei) 16.Cd5! (Fiindcă, iată, momentul marilor decizii a și sosit, pentru alb) 16... C:d5 17.e:d5 Ca7 (Prea departe postat acest cal negru, dar la 17... Ce7 18.Nd4! Dh4 19.g3 el s-ar pierde pur și simplu) 18.Nd4 Df5 19.c4 Tfe8 20.Df2 Cc8 21.Tfe1 Ce7 22.g4! (Desigur, pentru deschiderea importantei coloane operative „g”) 22...D:g4 23.Tg1 Dh5 24.T:g7+ Rf8

25.Tf1?! (Aici putea fi jucat fără teamă 25.Tdg1! pentru a răspunde la 25...Cg6 cu 26.f5 Te2 27.T:f7+!! și se câștiga imediat — 27...R:f7 28.f:g6+ Re8 29.Df7+ sau 27...Re8 28.T:h7 — așa cum a arătat marele maestru M. Șubă la analiza partidei) 25...Df5 26.Dg2 Cg6 27.T:h7 Te4 28.Dg5! (O relansare a atacului la rege) 28...D:g5 29.f:g5 T:d4 30.Tf:f7+ Re8 31.Tfg7? (De considerat 31.T:c7! cu menținerea atacului. În criză de timp, conducătoarea albelor „scurtează” calea spre finalul cu un pion în plus, care urmează) 31...Cf8 32.g6 C:h7 33.g:h7 Th4 34.Tg8+ Rd7 35.T:a8 T:h7 (Același final, dar cu doi pioni în plus, obținea albul dacă ar fi jucat 31.T:c7) 36.Tf8 Re7 37. Tf4 c6 38.Te4+ Rd7 39.Rg2 c:d5 40.c:d5 Th5 41.Td4 Re7 42.Rg3 (Aici partida s-a întrerupt și cuvântul îl are... analiza) 42...Rf6

Luptă aprig pentru puncte marea maestră Elisabeta Polihroniade, sub privirile antrenorului emerit Mircea Pavlov.

43.h4 Te5 44.Rf3 Rg6 45.a4 a5?! (45...b5!? aducea probabil egalarea) 46.Td3 Rf6 47.Rf4 Rg6 48.Tg3+ Rh6 (Paza pionului liber al albului obligă regele advers să se îndepărteze prea mult de proprii săi pioni) 49.Tg5 Te2 50.b3 Tf2+ 51. Re1 Th2 52.Tg3! (Simplu și frumos. Albul dă pionul suplimentar, pentru a pătrunde cu regele pe cîmpurile centrale) 52...T:h4+ 53. Rf5 Tb4 54.Re6 Tb6 55.Rd7 Rh5 56.Re7 Tb4 57.R:d6 și negrul cedează.

O partidă interesantă, foarte instructivă, condusă la victorie de marea maestră Elisabeta Polihroniade-Rusu.

Așadar, ultima. La prima vedere a fost o simplă formalitate tehnică, pecetluind un „statu quo” aproape general. Nu s-a clintit din loc nici una din premiile de pe podium și au fost multe meciuri încheiate egal, cu privirile îndreptate spre tablele de alături. Așa este și obișnuit la marile turnee pe echipe, mai ales la cele „elvețiene” unde nu știi niciodată dacă ultima rundă este în plus sau în minus. Dar — firește — și aceasta face parte din lupta sportivă.

Locurile întii, atât la masculin, cit și la feminin, nici nu mai erau în discuție, fiind definitiv adjudecate laureatelor, echipele Uniunii Sovietice, încă din precedentă rundă. Acestea au mai cules ultimele victorii „de protocol” terminînd distanțat. Au mai luptat englezii, probabil pentru rotunjirea unui rezultat unic în istoria participărilor lor olimpice. Iar în rest, prea puține clișee de reținut.

În tot acest context, foarte meritorie apare tactica adoptată de tehnicienii echipelor noastre (antrenorii Em. Reicher, respectiv M. Pavlov și Ș. Neamțu), care — pentru această ultimă rundă — au acționat cu circumspecție, ghidîndu-se după rezultatele celorlalte competiții vecine de clasament. Fără a-și lua riscuri inutile (care ar fi putut să compromită un rezultat!), ei au reușit să consolideze pozițiile deja obținute și aceste ultime remize înscrise pe fișele partidelor erau de fapt sinonime cu binemeritate succese. Pe cele două tabele finale, echipele României ocupă locuri printre fruntașe, răsplătă a unor comportări cu adevărat remarcabile.

DESCHIDEREA ENGLEZĂ

R. Vaganian
(U.R.S.S.)

R. Hübner
(R.F.G.)

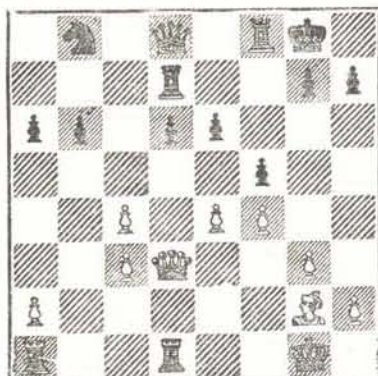
1.Cf3 Cf6 2.c4 c5 3.g3 b6 4.Ng2 Nb7 5.0—0 e6 6.Cc3 Ne7 (Ordinea normală de mutări prin care negrul permite intrarea în varianta bazată pe 9.Ng5, care i-a adus în general albului multe succese la Olimpiada de la Salonic. O altă linie interesantă de joc a fost demonstrată de negru în partida Adorjan — Gheorghiu 6...a6 7.d4 c:d4 8.D:d4 d6 9.Td1 Ne7 10.Cg5 Ng2 11.R:g2 Cc6! 12.Df4 0—0 13. b3 Ta7 14.Nb2 h6 15.Cf3 Td7 16. Tac1 Db8 17.C:e4 C:e4 18.D:e4 Tc8!, cu joc comod pentru negru) 7.d4 c:d4 8.D:d4 d6 9.Ng5 a6 10. N:f6 (Linia aceasta de joc, preferată de U. Andersson creează destule necazuri negrului în ultima vreme) 10...N:f6 11.Dd3 0—0 12. Tfd1 Ne7 13.Cg5! Ng5 14.N:b7 Ta7 15.Ne4! f5 16.Ng2 (Vaganian a creat o slăbiciune importantă în poziția negrului jucînd în modul cel mai natural) 16...Td7 17.f4 Nf6

RUNDA A 14-a

MASCULIN România — R. P. Chineză 2—2 (Subă — Jînguan Qi $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$, Jiangchuan Ye — Gheorghiu $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$, Ghindă — Li Zunian $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$, Jiarong Liang — Ghiteșcu $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$), U.R.S.S. — R.F.G. $2\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$, Filipine — Anglia 1—3, Bulgaria — S.U.A. 2—2, Cuba — Ungaria 2—2, Franța — Iugoslavia $2\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$, Israel — Cehoslovacia $2\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$, Olanda — Brazilia $2\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$, Polonia — Argentina $\frac{1}{2}$ — $2\frac{1}{2}$, Italia — Islanda $1\frac{1}{2}$ — $2\frac{1}{2}$, Danemarca — Spania $2\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$, Australia — Suedia 2—2.
Clasament: U.R.S.S. 41, Anglia 37, S.U.A. 35, Ungaria 34 $\frac{1}{2}$, România 33, R.F.G., Franța 32 $\frac{1}{2}$, Iugoslavia, Olanda, Cuba, Bulgaria, Israel, R. P. Chineză, Argentina 32, Islanda, Filipine 31 $\frac{1}{2}$, Cehoslovacia, Danemarca, Canada, Brazilia 31, Polonia, Chile, Australia, Scoția 30 $\frac{1}{2}$, Suedia, Norvegia, Spania, Italia, Grecia A, Columbia, Indonezia, Portugalia 30.

FEMININ România — Spania $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ (Mureșan — Garcia $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$, Cuevas — Polihroniade $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$, Nutu — Ferrer Lucas $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$), Olanda — U.R.S.S. 1—2, Bulgaria — Anglia $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$, R. P. Chineză — Polonia $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$, R.F.G. — Iugoslavia 2—1, Ungaria — Suedia $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$, S.U.A. — Canada $2\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$, Cuba — Brazilia $2\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$, Elveția — Australia 3—0, India — Islanda $2\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$.
Clasament: U.R.S.S. 32, Bulgaria 27 $\frac{1}{2}$, România 27, R.F.G., R. P. Chineză 26, Ungaria 25, Polonia, Anglia 24 $\frac{1}{2}$, Iugoslavia, Spania 24, Cuba, S.U.A., Olanda, Elveția 23 $\frac{1}{2}$, Suedia 23, India 22 $\frac{1}{2}$, Canada, Franța, Brazilia, Scoția, Portugalia 22.

18.e4! N:c3 19.b:c3! (O mutare excelentă după care multiplele slăbiciuni ale poziției negrului, b6, d6, e6 ies cu pregnanță în evidență)

19...a5 (Ce altceva putea juca aici negrul?) 20.e:f5 T:f5 21.Nh3! și observând că la 21...Tf6 urma simplu 22.N:e6+! T:e6 23.Dd5! cu câștig imediat, negrul a cedat.

O victorie impresionantă prin simplitatea mijloacelor întrebuintate de Vaganian, care după părerea noastră a alcătuit împreună cu Nunn și Beliavski „tripleta de aur” a acestei Olimpiade!

APĂRAREA SICILIANĂ

A. Rodriguez
(Cuba)

A. Adorjan
(Ungaria)

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.c3 d5 4.e:d5 D:d5 5.d4 Cf6 6.Ca3 Ne7 7.Cb5 Ca6 8.c4 Dd8 9.Ne2 0-0 10.0-0 c:d4 11.Nf4 Nd7 12.Cb:d4 Db6 13. Tb1 Da5 14.a3 Tf6 15.b4 Dd8 16. Ce5 Na4 17.Dd3 Nd6 18.De3 De7 19.Tbc1 Cb8 20.c5 N:e5 21.N:e5 Ce6 22.Nd6 Dd7 23.Cf3 a6 24.Nd3 h6 25.Tfe1 Dd8 26.Nb1 a5 27.Tc4 Nb5 28.Tf4 a:b4 29.a:b4 Ta4 30. Dd2 Tca8 31.h4 Ta3 32.Td1 e5 33. Tf5 e4 34.Ce5 C:e5 35.T:e5 Nd3 36.Ne7 Dd7 37.N:f6 g:f6 38.T:e4 Td8 39.D:h6 Ta1 40.Te3 Dc7 41. Tg3+ Ng6 42.T:g6+ (1-0)

INDIANA DAMEI

P. Nikolic
(Iugoslavia)

A. Haik
(Franța)

1.d4 Cf6 2.e4 e6 3.Cf3 b6 4.g3 Na6 5.Da4 c6 6.Cc3 Ne7 7.Ng2 0-0 8.Nf4 Dc8 9.Tc1 Ch5 10.Nd2 f5 11.0-0 De8 12.d5 Nb7 13.Tfe1 Ca6 14.De2 c:d5 15.c:d5 Cb4 16. Db3 C:d5 17.Cd4 Chf6 18.C:f5 Ne5 19.C:d5 Nd5 20.N:d5 C:d5 21.Ce3 Dh5 22.Cd1 Cf6 23.h4 Cg4 24.Tf1 De5 25.Dd3 Dh5 26.Nc3 Tf7 27.b4 Ne7 28.f3 Tef8 29.Rg2 Ce5 30.De4 Cg6 31.Nd2 Nd6 32.Cf2 Ng3 33. R:g3 Tf4 34.Th1 T:e4 35.C:e4 De5+ 36.Rg2 Cf4+ 37.Rf2 d5 38.Cg3 Db2 39.Nc3 D:a2 40.Ta1 De4 41.Thc1 d4 42.Nd2 Dd5 43.N:f4 T:f4 44.T:a7 d3 (0-1).

PARTIDA SPANIOLĂ

E. Belle
(Olanda)

Lidia Semenova
(U.R.S.S.)

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cd4 4. C:d4 e:d4 5.d3 Nc5 6.0-0 Ce7 7. Dh5 Nb6 8.a4 c6 9.Nc4 0-0 10. Ng5 De8 11.Nf4 d5 12.e:d5 c:d5 13.Nb3 Ne6 14.Cd2 Dd7 15.h3 Cc6 16.Tfe1 Tad8 17.Te2 f6 18.c3 Nf7 19.Df3 Na5 20.Tc1 Tfe8 21.T:e8 T:e8 22.Cf1 d:c3 23.b:c3 Ce5 24. Dg3 Rh8 25.d4 Cg6 26.Nd2 Ne7 27. Df3 Te4 28.Nc2 Ch4 29.Dd3 Ng6 30.Db5 Te7 31.D:d7 T:d7 32.Nb3 Ne4 33.f3 Ng8 34.Rf2 Cf5 35.Te1 h5 46.g4 Ce7 37.Nc1 Nd6 38.Nb2 Te7 39.Ce3 h4 40.Te2 Nf7 41.Re1 Tf8 42.Rd1 Rg8 43.Rc2 Tb6 44.Na2 Rf8 45.Nc1 Te6 46.Cg2 Ng8+ 47. Rd2 Nh7 48.f4 Ne4 49.T:e4 d:e4 50. e4 f5 51.g5 Nb4+ 52.Rc2 Cg6 53. Nb3 Te7 54.Ne3 Nd6 55.Rb2 b6 56. Ra2 Td7 57.Rb2 Nb4 58.Na2 Te7 59.Nb3 Re8 60.Na2 Te7 61.Nb3 Nd6 62.Nd1 Cf8 63.C:h4 g6 64. Cg2 Th7 65.h4 Ce6 66.Rc3 C:f4 67. N:f4 N:f4 68.C:f4 T:h4 69.C:g6 Th3+ 70.Rc2 Tg3 71.Cf4 T:g5 72. Ne2 Tg1 73.c5 b:c5 74.d:c5 Re7 75.

Rc3 Ta1 76.Nb5 a6 77.N:a6 T:a4 78.Nc4 Ta1 79.Rd4 Ta5 80.Ne6 Ta4+ 81.Nc4 Ta5 82.Ne6 Ta4+ (1-1/2).

★ Aceasta a fost ultima partidă încheiată a Olimpiadei. Cu ultima mutare făcută pe tablă, atunci când arbitrii și computerele începuseră de mult să calculeze puncte, locuri și Buchholz-uri. Cine va face prima mutare la ediția viitoare? Vom vedea aceasta, peste doi ani, la Dubai (Emiratele Arabe Unite), gazda întrecerilor. Și care vor reveni, în 1988, din nou la Salonic, conform noilor prevederi calendaristice.

Au fost multe de spus cu privire la această a 26-a Olimpiadă a șahului și parte din ele sînt cuprinse în materialele publicate în aceste pagini de revistă. Ar mai

Comentariile și selecția
partidelor:

Florin GHEORGHIU
mare maestru internațional

Mircea PAVLOV
maestru internațional

Emanuel REICHER
maestru F.I.D.E.

Cronica:
Radu VOIA

fi de subliniat, încă o dată, semnificațiile profunde pe care le-a purtat marea competiție desfășurată pe pămînt elen, pusă sub stindardul nobilului ideal al apropiării dintre oameni prin pașnică întrecere sportivă.

„Gens una summus” sună motto-ul federației internaționale de șah — sîntem o familie. Să nu-l uităm, acum cînd închidem cartea Olimpiadei șahiste 1984.

PENTRU PROMOVAREA ȘAHULUI ÎN ȘCOLI

Problema dezvoltării șahului în mediul școlar a figurat pe agenda ultimului Congres al F.I.D.E., care a avut loc la Salonic în perioada desfășurării Olimpiadei. La propunerea delegației vest-germane a fost formată o Comisie permanentă a forului internațional, care va activa în direcția promovării șahului școlar, sub felurite forme. De remarcat că răspîndirea șahului în rândurile tineretului școlar este de mai mult vreme o preocupare con-

stantă a mișcării sportive din țara noastră, fiind la noi o adevărată tradiție în organizarea, pe bază largă, a campionatelor de șah în școli de diferite grade.

România a fost reprezentată și la una din reuniunile speciale, prilejuate de Congresul F.I.D.E., avînd în obiectiv stimularea activităților șahiste în școli. La lucrări au luat parte delegații ale forurilor de specialitate din țările balcanice. Din partea țării noastre au

participat prof. **Maria Mitrescu**, secretar responsabil al F.R.S., precum și marea maestră internațională **Elisabeta Polihroniade-Rusu**.

În atenția reuniunii de la Salonic a stat, printre altele, angrenarea în practicarea șahului a copiilor și școlarilor de vîrstă fragedă, între 6 și 12 ani. Tot în cadrul acestei reuniuni s-a discutat posibilitatea programării, în anii viitori, a unor turnee individuale și meciuri pe echipe, rezervate școlarilor.

lor. A fost stabilită organizarea unor tabere internaționale școlare de șah, pe durata de 10-14 zile, care vor fi găzduite consecutiv de țările din Balcani. Astfel, prima tabără va fi deschisă în cursul acestui an, în orașul ultimei Olimpiade, acțiunea fiind inclusă în cadrul jubileului celor 2300 de ani de la atestarea documentară a Salonicului. În anul 1986, tabăra internațională școlară va avea ca gazdă orașul Plovdiv, în Bulgaria, iar în 1987 ea urmează să fie organizată la Belgrad.

MECIUL KARPOV — KASPAROV

Remontat, se pare psihic în urma primei victorii, repurtate — e drept, în ceasul al 12-lea — Garri Kasparov a jucat din ce în ce mai dîrz și mai bine în aceste ultime partide ale meciului cu actualul deținător al titlului... Experții sovietici comentează îndeosebi jocul său inventiv în partidele 36 și 40, în care puțin a lipsit ca scorul să se schimbe din nou. Oricum, un lucru este de pe acum cert: meciul Karpov — Kasparov bate recordul de durată al meciurilor pentru titlu și va duce aproape sigur la schimbări ale regulamentului F.I.D.E. privind competiția șahistă supremă.

Un nou time-out, pe care și l-au acordat reciproc cei doi adversari în mod tacit?...

Partida a 38-a

GAMBITUL DAMEI

G. Kasparov A. Karpov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 d5 4.Cc3 Ne7 5.Ng5 h6 6.Nh4 0—0 7.e3 b6 8.Ne2 Nb7 9.N:f6 N:f6 10.c:d5 e:d5 11.b4 c5 12.b:c5 b:c5 13.Tb1 Ne6 14.0—0 Cd7 15.Nb5! (După o deschidere ce prezintă cert interes teoretic, albul are un foarte mic avantaj, bazat pe structura sa mai bună de pioni) 15...De7 16.De2 Tfd8 17.Tfc1 Tab8 18.a4 Dd6 19.d:c5 C:c5 20.N:c6 D:c6 21.Cb5 Ne7! (Albul a manevrat iscusit, dar această mutare normală și unică de apărare menține echilibrul) 22.Df5! De8! 23.Ce5 Tb7 24.Cd4! Te7! (Din nou Karpov găsește o foarte bună mutare defensivă) 25.Cb5 Tb7 și în această poziție echilibrată, s-a consemnat o nouă remiză.

Partida a 39-a

GAMBITUL DAMEI

A. Karpov G. Kasparov

1.Cf3 d5 2.d4 Cf6 3.c4 e6 4.Ng5 Ne7 5.Cc3 h6 6.Nh4 0—0 7.e3 b6 8.Ne2 Nb7 9.N:f6 N:f6 10.c:d5 e:d5 11.0—0 Cd7 12.b4 c5 13.b:c5 b:c5 14.Tb1 Ne6 15.Nb5! De7 16.De2 Tfd8 17.Tfc1 Tab8 18.a4 Dd6 19.d:c5 C:c5 20.N:c6 D:c6 21.Cb5 Ne7 22.C:a7 (Nu am făcut comentarii pînă aici, întrucît este ușor de observat că cei doi adversari au repetat, cu culorile inversate, primele 21 de mutări din partida 38 l... Mutarea 22.C:a7 efectuată de campionul lumii îndreaptă partida pe un făgaș strict pozițional în care albul va păstra un avantaj microscopic, legat de slăbiciunea teoretică a pionului d5) 22...Da6 23.Cb5 D:a4 24.D:a4 C:a4 25.Cfd4 Td7 26.Cc6 Tb6! 27.Cbd4 Nf6! (Kasparov se apără metodic, cu cele mai naturale mutări) 28.T:b6 C:b6 29.Tb1 Ca4! (Calul negru se îndreaptă spre cîmpul strategic e6) 30.g3 Ce5 31.Rg2 g6 32.Cf3 Td6 33.Ced4 Ce6 34.Tb8+ Rg7 35.Cb3 Td7 36.Tb5 Nc3 37.Cc1 Cg5 38.Ce2 Ce4 39.Tb3 Te7 40.Tb5 Td7 41.Cf4 (Aici partida s-a întrerupt și la reluare avantajul albului s-a dovedit prea mic pentru a-i da vreo șansă de victorie) 41...Cf6 42.h3 h5 43.Tb3 Ce4 44.Ta3 Rg8

Partida a 35-a

APĂRAREA SICILIANĂ

A. Karpov G. Kasparov

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cf6 5.Cc3 Ce6 (O mică surpriză psihologică, fiindcă tinărul Kasparov e un adept declarat al Scheveningen-ului...) 6.Ng5 e6 7.Dd2 Ne7 8.0—0 0—0 9.f4 h6 10.Nh4 e5 11.Cf5 N:f5 12.e:f5 e:f4 (O variantă mai veche, foarte populară acum 10—20 ani în urmă; dealtfel mie îmi provoacă amintiri plăcute, fiind întâlnită într-o importantă partidă Spasski — Gheorghiu, Olimpiada Havana, 1966...) 13.Rb1 d5! 14.N:f6 (O mutare normală, efectuată oricum de Karpov după 23 minute de gîndire...) 14...N:f6 15.C:d5 Ne5 16.g3 (O încercare de-a activa jocul albului pe flancul regelui) 16...f:g3 12.h:g3 Ce7! și efectuînd această mutare foarte bună, negrul a propus remiza, acceptată de adversar.

O decizie surprinzătoare din partea lui Kasparov, avînd în vedere scorul general al meciului și situația timpului în acest moment (144 albul și 25 minute negrul).

Partida a 36-a

GAMBITUL DAMEI

G. Kasparov A. Karpov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 d5 4.Cc3 Ne7 5.Ng5 h6 6.Nh4 0—0 7.e3 b6 8.Ne2 (Continuarea „en vogue” la această oră, dar foarte bun e și planul bazat pe 8.Nd3) 8...Nb7 9.Tc1 d:c4 10.N:c4 Cb7 11.0—0 c5 12.d:c5 C:c5 13.De2! (După schimbul damelor poziția era perfect egală) 13...a6 14.Tfd1 De8 15.Ce5 b5 16.C:b5! (Un sacrificiu pozițional de figură corect, care va da albului o puternică inițiativă) Vezi diagrama

16...a:b5 17.N:b5 Na6! (O resursă defensivă salutară pentru negru) 18.T:c5! N:c5 19.N:a6 Da4! (Poanta apărării campionului lumii, dar este ca suficientă pentru echilibrarea șanselor?) 20.N:f6! g:f6 21.Nb5 D:a2 22.Cd7! (Simplu și foarte puternic. Aparent, albul cu

o calitate în minus pentru pion are atac decisiv, dar Karpov se va apăra extraordinar, cu un singe rece remarcabil...) 22...Ne7! (Numai așa, înapoiind calitatea și restrîngînd materialul, poate spera negrul) 23.Dg4+ Rh8 24.C:f8 N:f8 25.Df3 Ne7 26.Nc4 Da7 27.Dh5 (Interesant era aici 27.b4...) 27...Rg7 28.Dg4+ Rf8 29.Nf1 Td8 30.Tc1 Db8! (Negrul și-a activizat dama și turnul, iar pionul în plus al albului nu prezintă mare importanță) 31.Tc2 f5 32.De2 Rg7 33.g3 Te8! 34.h3 T:c2 35.D:c2 Nf6 36.b3 Db4! 37.Dd1 Dc3 38.Rg2 Dc6+ 39.Rh2 De5 40.Ne2 Ne7 41.Rg2 și în această poziție, partida s-a întrerupt și ulterior s-a încheiat remiză. Kasparov a dominat, dar Karpov și-a dovedit încă odată deosebita tenacitate în apărare.

Partida a 37-a

APĂRAREA SICILIANĂ

A. Karpov G. Kasparov

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cf6 5.Cc3 Ce6 6.Ng5 e6 7.Dd2 Ne7 8.0—0 0—0 9.Cb3 (Nemulțumit probabil de rezultatele deschiderii din partida 35-a, campionul lumii alege o nouă continuare) 9...a5! (Cel mai agresiv, continuarea cea mai uzitată este aici 9...Db6) 10.a4!? d5! (Excelent jucat, negrul egalînd jocul fără dificultăți deosebite) 11.e:d5 C:d5 12.N:e7 Cc:e7 13.Cb5 Nd7 14.Ne2 Cf5 15.C3d4 C:d4 și la propunerea negrului, remiză.

45.Ta4 Cf6 46.g4 h:g4 47.h:g4 C:g4 48.Ce2 d4 și s-a consemnat aici remiza.

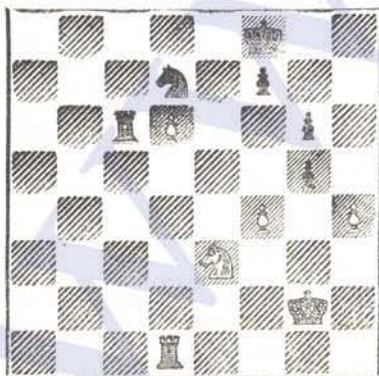
Partida a 40-a

GAMBITUL DAMEI

G. Kasparov

A. Karpov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 d5 4.Cc3 Ne7 5.Ng5 h6 (Hotărât lucru în urma acestui meci, varianta Makagonov se va bucura iar de o mare popularitate) 6.Nh4 0-0 7.e3 b6 8.Ne2 Nb7 9.N:f6 N:f6 10.c:d5 e:d5 11.b4 c5 12.b:c5 b:c5 13.Tb1 Da5?! (După 30 de minute de gândire, Karpov alege această continuare activă, considerând probabil puțin pasiv sistemul de apărare practicat de negru în parti-dele anterioare...) 14.Dd2! c:d4 15.C:d4 N:d4 16.e:d4 Ne6 17.Cb5! (Excelent jucat, fiindcă după schimbul damelor, negrul avea foarte mari greutăți cu dezvoltarea pieselor) 17...Dd8 18.0-0 a6 19.Ca3 Te8 20.Cc2 (Permit adversarului o manevră de simplificare, ce va accentua însă avantajul albului) 20...T:c2 21.D:e2 Nb5 22.T:b5 a:b5 23.D:b5! T:a2 24.Ce3 (Poziția negrului a devenit foarte grea și Karpov va trebui să dovedească o tehnică defensivă excepțională pentru a menține echilibrul...) 24...Ta5! 25.Db7! (Pune pe adversar în poziția de zugzwang) 25...De8! (După părerea specialiștilor de la Moscova, unica posibilitate de contrajoc, chiar dacă cedează pionul d5) 26.C:d5 Tb5 27.Da3 Dd7 28.Cc3 Tb4 29.d5 De7 30.Cd1 Tb5 31.Ce3! Da5 (Albul a rămas cu pionul central d în plus, iar campionul lumii forțează schimbul damelor...) 32.D:a5 T:a5 33.Td1!? (Probabil că jucând aici mutarea cea mai normală 33.Tc1! Kasparov ar fi reușit să câștige această interesantă partidă, mai ales că adversarul său era în mare criză de timp) 33...Cd7 34.g4 g6 35.Rg2 Ta4 36.h3 Rg7 37.d6 Ta6?! (Mai bine era normala 37..Rf6) 38.f4 Te6 39.h4 Rf8 40.g5 h:g5 și în

această poziție instructivă, partida s-a întrerupt. Sînt oare șansele de victorie ale albului mai mari decît șansele de remiză ale negrului?... Vezi diagrama

41.h:g5 (Mutarea din plic a albului) 41...f5! (Cea mai bună continuare, împiedicînd accesul calului alb la g4) 42.Td4 (La 42.g:f6, era greșită continuarea C:f6, din cauza 43.d7, dar negrul egala cu ușurință în varianta 42...Rf7 43.Cg4 Re6) 42...Rf7 43.Ce1 Re6 44.Rf3 Te5 45.Re3 Tb5 46.Rd2 (Pînă în acest moment albul a gândit 2 h 47 min., iar negrul 2 h 33 min.) 46...Td5 (Acum negrul își poate permite să schimbe turnurile, în-lăturînd ultima piesă care îi dădea șalangerului speranțe de cîștig) 47.T:d5 R:d5 48.Ce5 (Albul cedează pionul central pentru cel din g6, încercîndu-și în continuare șansele într-un final de cai cu pion în plus, dar materialul redus

se dovedește un atu prea puternic de partea campionului mondial) 48..R:d6 49.C:g6 Ce5 50.Ch4 Re6 51.Re3 Ce4 (După 14 minute de gândire, Karpov își definitivează planul de apărare și partida se îndreaptă iremediabil spre remiză) 52.Cf3 Rf7 53.Rd4 Re6 (Un nou control al timpului arată 2 h 55 min. pe ceasul albului și 3 h 20 min. pe cel al negrului) 54.Rc4 Cf2 55.Rd4 Ce4 56.Ce1 Rd6 57.Ce2 Ce5 58.Re3 Ce6 59.Cd4 Cg7 60.Rd2 Re5 61.Rd3 Rd5 62.Ce2 Ch5 63.Re3 Cg7 64.Cg3 Rd6 65.Rf3 Re7 66.Ce2 Ce6 67.Cg3 Cg7 68.Cf1 Rf7 69.Ce3 Rg6 70.Cd5 Ce6. Căutînd o cit de mică șansă de cîștig, Kasparov a gândit o oră la ultimele 15 mutații. Convingîndu-se că ea nu există, a propus remiză, acceptată cu plăcere de Karpov.

Comentarii de Florin GHEORGHIU
mare maestru internațional

Apropo de...

UN FILM

Nu am renunțat încă la ideea de a convinge Arhiva Națională de Filme și pe cei care alcătuiesc programele Cinematicii Române, de a dedica un ciclu întreg de proiecții peliculelor cu conținut sportiv. Fiindcă sînt destule și cu totul remarcabile. Un gînd recent — și mai îndrăzneț — ne îndeamnă să credem că ar fi posibil chiar un ciclu de filme din lumea șahului. Au fost, de fapt, două impulsuri care ne-au condus spre această intenție. Să le descriem aici, pe rînd.

Mai întîi, acel prodigios Almanah al lui U. Vălușanu „Planeta-Șah” care (în paranteză fie spus) bate toate recordurile în materie de tiraj ale literaturii șahiste: 50 000 de volume au dispărut din chioșcuri și librării înainte ca să ne fi dezmeticit mai bine, aprovizionîndu-ne cu cîteva exemplare de rezervă, pentru eventuale solicitări viitoare. Acolo, în acel Planetașu insolit al șahului, am citit despre un film clasic mut, datorat celebrului regizor sovietic Vladimir Pudovkin, cu eroi din avanscena „sportului minții”. Mai exact, turnat pe fundalul unui turneu celebru, Moscova 1925, rounînd pe corifeii șahiști de atunci, dispăruți de mult — Capablanca, Marshall, Yates, Tartakower și alții. Iată, în „Febra șahului”, acesta este titlul filmului, a fost immortalizat pe peliculă chipul acestor jucători intrați în legendă, pe care-i putem vedea și acum, așa cum au fost cu adevărat. Nu ne îndoiim că filmul lui Pudovkin poartă toate trăsăturile de geniu ale realizatorului său, dar valoarea sa documentară trebuie să fie și ea enormă.

Citatul folosit mai sus nu vizează un domeniu de excepție. Știăm prea bine că există mai multe filme de lung metraj cu subiect șahist, din epoci diferite. Unul din acestea — aici a fost al doilea impuls spre subiectul de față — ne-a fost oferit chiar pe ecranul Cinematicii, nu de mult. Este vorba de „Marele maestru”, un film excelent, produs tot de cinematografia sovietică și semnat de regizorul Serghei Mkaelian. Dar mult mai recent, datat 1972. Un film artistic, de aproape 2 ore de proiecție, o subtilă variație pe tema consacrată a unui „love-story” captivant și urmărită cu rafinament în episoade. Șahul pare să fie și aici doar un fundal pe care se brodează povestirea, dar este integrat organic scenariului și devine subiect de profundă meditație. Cei doi eroi, el și ea, interpretați expresiv de actorii Andrei Miagkov și Larisa Malevan-naia, datorează tocmal șahului tribulațiile destinului lor, căutările și în final regăsirile, poate chiar trăsătura definitorie a personalității fiecăruia, sensul iubirii care-i unește. Este un film emoționant în multe privințe. Ca și la Pudovkin, însă, artisticul se interferează cu documentarul, fiindu-ne oferit prilejul de a vedea pe cîțiva dintre „marii” șahului postbelic, precum Keres, Tal, Smislov, Gligoric, Spasski, Korcnoi. Un mixaj reușit ne prezintă imagini de la cîteva Olimpiade recente, cu redarea atmosferei specifice marilor competiții șahiste.

Scena finală ni-l arată pe eroul principal, marele maestru, așezat pe treptele ce duc la locuință, cu antrenorul său, cufundați în analiza unei partide pe șahul de buzunar. În capul scării îl așteaptă iubita, cu nerăbdare. Fără să intervină, însă, știind că nu trebuie să-i tulbure pe cei doi într-un moment de creație. O scenă care rămîne spectatorului în memorie.

Dar mai sînt filme despre șah, repetăm. Poate că vom mai avea ocazia să le vedem pe ecran, în curînd.

Radu VOIA

ȘAHUL prin corespondență

Un nou campion european

Deși al XXII-lea Campionat European de șah prin corespondență nu s-a încheiat încă, câștigătorul lui a fost desemnat de pe acum în persoana maestrului sovietic P. Jascelin.

Noul campion este născut la 24 august 1921, la Briansk, unde a lucrat ca inginer într-o întreprindere constructoare de mașini. În afară de aceasta a proiectat și condus lucrările la construcția mai multor amenajări sportive. Începând cu 1981, anul ieșirii la pensie, desfășoară o activitate pedagogică, ca profesor de șah, pentru clasele I—VIII, în orașul său natal. De mulți ani este secretar al federației regionale de șah din Briansk.

A învățat să joace șah la vîrsta

de 8 ani, de la tatăl său. În 1939 a obținut categoria I, iar în 1961 a devenit candidat de maestru. Din pricina obligațiilor profesionale, nu a luat parte decît relativ puțin la turnee de șah. Șah prin corespondență joacă din 1959, iar în turneele internaționale participă începînd cu anul 1970. În 1970 devine maestru la șahul prin corespondență. Au urmat două locuri I în mari turnee: cel mondial și cel european. În 1983 a ocupat locul secund în semifinala a XIII-a a Campionatului mondial de șah prin corespondență și de atunci joacă în sferturi de finală ale acestora.

Din 60 de partide încheiate de șah prin corespondență, a câștigat 41, a remizat 16 și a pierdut doar 3!

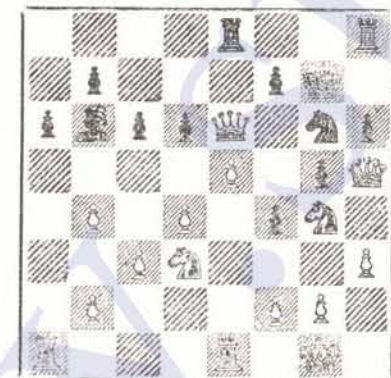
21.g5 b:c4 22.g:f6 Nh6 23.Cg5 Td5 24.h4 c:d3 25.C:d3 N:g5 26.h:g5 Tcd8 27.Tb1 Na8 28.Cb4 C:b4 29.N:b4 De8 30.Ne7 De6! (31.N:d8 T:g5+ 32.Rf1 De4+ 33.Te2 Th5) 31.f3 Te8 32.Te2 h6 33.g:h6 Rh7 34.Tbb2 Tf5 35.Tf2 Te8 36.Tf1 Dd5 37.Td2 Te4 38.a3 Th5 39.Ne5 Th3 40.Rg2? (40.Th2 T:h2 41.R:h2 e5) 40...Dh5 și albul a cedat.

APĂRAREA SICILIANĂ

A. Podolski
(U.R.S.S.)

P. Jascelin
(U.R.S.S.)

1.e4 c5 2.c3 Cf6 3.e5 Cd5 4.d4 c:d4 5.Cf3 Ce6 6.c:d4 d6 7.Ne4 Cb6 8.Nb5 d5 9.0—0 Nf5 10.Ng5! h6 11.Nh4 g5 12.Ng3 e6 13.Cbd2 Ne7 14.Cb3 Cd7 15.Tc1 Db6 16.Nd3 N:d3 17.D:d3 Cb4 18.Db1 a5 19.Tfd1? a4 20.Ca1 g4 31.Ce1 Ce6 22.Dd3 D:b2 23.Tc2 (23.Tb1 D:a2 24.T:b7 Ca5) 23...Db6 24.Tcc1 Da6 25.Db1 b5 26.Cac2 b4 27.Ce3 h5 28.f4 b3 29.f5 (29.a:b3 a3) 29...b:a2 30.D:a2 Cb4 31.Df2 a3 32.Nh4 Nf8 33.f:e6 f:e6 34.Ng5 Th7 35.h3 g:h3 36.Df3 Te8 37.T:c8+ D:c8 38.D:h3 De6 39.Ta1 a2 40.Rh2 Ne7 41.N:e7 R:e7 42.Cd1 De4 43.Da3 C:e5! 44.Da7+ (44.d:e5 Dh4+) 44...Cd7 45.Cf3 Rf6 46.Da5 Te7! 47.Dd8 Ce2 48.Dh8+ Tg7 49.Dd8+ Rg6 50.Ce3! C:e3 51.Dg5+ Rh7 52.D:e3 De7+ 53.Rg1 De2 54.Cg5+ Rh8 55.D:e6 Dg6 56.D:d5 (56.D:g6 T:g6) 56...D:g5 57.D:g5 T:g5 58.T:a2 Td5 59.g3 T:d4 60.Rg2 Rg7 61.Ta3 Rg6 62.Rh3 Cf6 63.Tb3 Rg5 64.Ta3 Td5 65.Tb3 Cg4 66.Tb2 Ch6 67.Tb3 Cf5 68.Ta3 Td8! 69.Te3 Te8 70.Te3 Te3 71.Rh2 Td3 72.Ta5 Rg4 73.Ta4+ Cd4 și albul a cedat.

25...Df5 26.c:d6! T:e1+ (26...D:d3 27.T:e8) 27.C:c1 Dd5 28.Cf3 D:d6 29.Te1 f6 30.Te3! Cf8 (30...T:e8 31.D:h6+ Rf7 32.Dh7+ Re8 33.D:g6) 31.Cd2 f5 32.Ce1 Dg6 33.Te7+ Rg8 34.Cee5! și negrul a cedat (34...D:h5 35.Cf6 mat).

INDIANA DAMEI

H. J. Kühnrich
(R.D.G.)

P. Jascelin
(U.R.S.S.)

1.d4 Cf6 2.Cf3 e6 3.e3 b6 4.Nd3 Nb7 5.0—0 Ne7 6.e4 0—0 7.Cc3 d5 8.b3 e5 9.Nb2 Ce6 10.Tc1 Te3 11.De2 c:d4 12.e:d4 g6 13.De3 Te8 14.h3 Nf8 15.Tf1 Ng7 16.Cd1? d:c4 17.b:c4 Te7! 18.Nc3 Td7 19.Cb2 Df8 20.g4 b5! (21.c:b5 Cd5 22.b:c6 T:c6 23.Dd2 T:c3 24.T:c3 C:c3 25.D:c3 N:f3 26.Nb5 Tb7)

PARTIDA ITALIANĂ

P. Jascelin
(U.R.S.S.)

V. Skorpik
(Cehoslovacia)

1.e4 e5 2.Cf3 Ce6 3.Nc4 Nc5 4.c3 Cf6 5.d3 d6 6.0—0 0—0 7.Nb3 a6 8.Te1 Na7 9.h3 Ne6 10.Cbd2 Dd7 11.Cf1 Ch5?! 12.Cg5 Cf4 13.N:f4

CLASAMENTE C/N/I

C/N/I-33: L. Harpău 6, A. Antoniu 5, A. Rufu 3½, C. Dobrogeanu 3, D. Secan 2½, G. Aioanei, C. Alexa 0.

C/N/I-34: M. Tancău 5½, S. Eugenie 5, G. Pop 4, M. Terchilă 2½, C. Szathmari 2, C. Popescu 1½, L. Harpău ½.

C/N/I-35: S. Lakatos 6, E. Militaru 5, S. Szathmari 3½, I. Georgescu 3, R. Capră 2½, N. Virgolici, C. Tănase 0.

C/N/I-36: A. Antal 6, A. Szabó, R. Indrei 4, T. Ristea 3, I. Iacob 2, A. Panîș 1, E. Jurescu 0.

C/N/I-37: I. Toma 5½, D. Pavăl 4½, S. Gonos 3½, C. Goranda, A. Puskas 3, G. Boigros 1½, A. Anghel 0.

C/N/I-38: V. Masgras, A. Szabó 5½, D. Pavăl 4, M. Albu, E. Sax 2, G. Sandra, I. Georgescu 1.

C/N/I-39: D. Rădulescu, G. Antemiuc 5, R. Borcău, S. Lakatos 3½, N. Lupu 2½, I. Păscaru 1½, A. Anghel 0.

C/N/I-40: L. Nagy, M. Grupcea 5, C. Năstăsoliu 4, V. Tudor 3, M. Coseac, D. Pinzariu 2, S. Pinciuc 0.

C/N/I-41: A. Chiorean 5½, P. Coșofan 5, S. Gonos 4, A. Ionașcu 3, I. Păscaru 2½, S. Adam 1, N. Virgolici 0.

C/N/I-42: M. Cimpeanu 5, M. Hudrea 4½, C. Dorobănescu 4, G. Serghei 3½, M. Coseac, D. Pinzariu 2, E. Jurescu 0.

CLASAMENTE C/N/II

CN/II/29: 1. C. Păun 6 (6); 2—3. D. Bató și Al. Tincu 4,5; 4. R. Wolff 3; 5. St. Zicher 2; 6—7. I. Saica și N. Iancu 0.

CN/II/30: 1. M. Mihoci 4,5 (5); 2. C. Tudose 3,5; 3—4. T. Niță și L. Husar 2,5; 5. R. Wolff 1,5; 6. M. Ionescu 0,5; 7. C. Crețan retras.

CN/II/31: 1. M. Zlotea 4 (4); 2—5. P. Bereșteanu, A. Simandi, S. Dumitrescu și F. Nicolae 0; 6—7. I. Kardoș și C. Crețan retrași.

CN/II/32: 1—2. M. Zlotea și C. Copoeru 5 (6); 3. A. Grigorescu

3,5; 4. M. Rusu 2,5; 5. T. Niță 2; 6. M. Tomi 1; 7. St. Mladin 0.

CN/II/33: 1. A. Simandi 5 (6); 2. D. Brașoveanu 4; 3. M. Voicu 3,5; 4. M. Zamfir 3; 5. M. Ionescu 2,5; 6. M. Grigore 2; 7. S. Grigoriu 1.

CN/II/34: 1. R. Wolff 4,5 (5); 2—4. R. Popescu, A. Dinu și E. Păsculescu 3; 5. St. Mladin 0; 6. I. Kardoș retras.

CN/II/35: 1. C. Păun 5,5 (6); 2. O. Sârbu 5; 3. M. Husărescu 4,5; 4. V. Pacrița 3; 5—7. I. Velicu, M. Zlotea și P. Bereșteanu 0.

CN/II/36: 1. Gh. Puteu 6 (6); 2. S. Dumitrescu 4,5; 3—4. N. Telea

și M. Tomi 3; 5. T. Gidei 2; 6. St. Meosu 1; 7. N. Iancu 0,5.

CN/II/37: 1. A. Radeș 5,5 (6); 2. I. Hofman 4,5; 3. V. Pacrița 4; 4. P. Rău 2,5; 5. F. Bene 2; 6. T. Gidei 1; 7. L. Husar 0,5.

CN/II/38: 1. M. Ursachi 5,5 (6); 2. I. Samuel 4,5; 3. D. Sonoc 4; 4. N. Badiu 3,5; 5. V. Dudașu 1,5; 6—7. St. Meosu și C. Mizumschi 1.

CN/II/39: 1. D. Bató 4,5 (5); 2. I. Ancuța 4; 3. W. Wächter 3; 4. M. Mainerici 2,5; 5—6. C. Vasilescu și P. Bereșteanu 0; 7. L. Maiorescu retras.

CN/II/40: 1. D. Bató 5 (6); 2—4. A. Cioranic, M. Ursachi și A. Ionel 4; 5. M. Boureanu 2,5; 6. St. Mladin 0,5; 7. C. Nițură 0.

Ce e nou în șah-computer?

● „TUMULT” — „CHESS CHALLENGER VOICE” 1—1. „Tumult”, cel mai tânăr dintre jucătorii electronici din țara noastră, va avea un cuvânt greu de spus atunci când se va organiza primul concurs național de șah programat. Reducătorul acestei rubrici, invitat de Nicolae-Lucian Dăncăneț, autorul programului (realizat în colaborare cu fiul său Denis-Răzvan Dăncăneț), pentru a juca în câteva partide cu „Tumult”, a putut constata progresele mari realizate de acest șahist-robot. Jucând cu albele, au fost mutate, de pildă, doar caii la f3 și c3 și înapoi, pentru a vedea cum își dezvoltă calculatorul piesele. A rezultat, pentru negru, o dezvoltare armonioasă, care după puține mutări a obligat pe adversar să facă și alte mutări, pentru a evita matul! Dacă din punct de vedere strategic „Tumult” a făcut în cursul partidelor câteva mutări mai slabe, el s-a dovedit în schimb a fi, în general, un bun tactician.

Pentru a-și verifica elevul în compania altui jucător electronic, autorul programului l-a pus să joace două partide în compania lui „Chess Challenger Voice”. Aparatul american a fost programat să joace la nivelul 3, unul din cele mai puternice. Cele două programe și-au împărțit punctele. Scor egal: 1—1! Iată desfășurarea partidelor:

„TUMULT”

„CHESS CHALLENGER VOICE”

1.d4 f5 2.e4 f:e4 3.Cc3 Cf6 4.f3 e:f3 5.C:f3 g6 6.Nf4 Ng7 7.Dd2 0—0 8.0—0—0 d5 9.Ce5 Cbd7 10.

C:d7 N:d7 11.h4 Ng4 12.Te1 e6 13. Nb5 Ch5 14.Ne5 N:e5 15.T:e5 Cg3 16.Th2 Cf1 17.N:f1 Tf1+ 18.Te1 Df6 19.Cb5 T:e1+ 20.D:e1 Df4+ 21.Rb1 D:h2 22.g3 Nf5 23.Ca3 Tf8 24.b4 Ne4 25.Dc3 Tf3 26.D:c7 T:a3 27.Db8+ Rg7 28.D:b7+ Rh6 29. Dc8 T:g3 30.Df8+ Rh5 31.Dc5 a6 32.Dc6 Dg1+ 33.Rb2 D:d4+ 34.c3 Dd2+ 35.Rb3 Ne2+ 36.Rb2 Nb1+ și negrul dă mat la mutarea următoare.

22.N:c6+ Re7 23.C:b5 Tb8 24.C:a7 T:b2 25.a4 Te2 26.Cb5 f5 27.Td1 Cf7 28.Cc3 Tb2 29.Td7+ Rf6 30. Nb5 Tc2 31.Cd1 c3 32.a5 h5 33.Nd3 Tc1 34.Ne2 c2 35.Td2 T:d1+ 36. T:d1 c:d1D+ 37.N:d1 Re5 38.a6 Cd6 39.a7 Ce4 40.a8D Rf6 41.Df8+ Rg5 42.g3 C:g3 43.f:g3 h4 44.Dd8+ Rh5 45.Dh8+ și „Tumult” a anunțat mat într-o mutare!

Iată poziția după mutarea a 45-a, tipărită de calculator (piesele

3	TUMULT	PLAYER	TUMULT	0:21:51
35	Rd7-d2	Rc1xd1+	1	
36	Rd2xd1	c2xd1Q+	2	
37	Be2xd1	Kf6-e5	3	
38	a5-a6	Nf7-d6	4	
39	a6-a7	Nd6-e4	5	
40	a7-a8Q	Ke5-f6	6	
41	Qa8-f8+	Kf6-g5	7	
42	g2-g3	Ne4xg3	8	
43	f2xg3	h5-h4		
44	Qf8-d8+	Kg5-h6		
45	Qd8-h8+			

COMMAND:
MATE IN 1

H G F E D C B A
PLAYER 0:28:37

„TUMULT”

„CHESS CHALLENGER VOICE”

1.Cf3 Cc6 2.d4 d5 3.c4 d:c4 4.d5 Ca5 5.Da4+ c6 6.Nd2 D:d5 7.N:a5 b5 8.Dd1 Cf6 9.Cc3 Dd7 10.e4 g6 11.Ce5 D:d1+ 12.T:d1 Nd7 13.C:d7 C:d7 14.Ne2 e6 15.0—0 Cc5 16.e5 Cb7 17.Nc7 Tc8 18.Nd6 N:d6 19. e:d6 Td8 20.Nf3 T:d6 21.T:d6 C:d6

albe au mutat de la nord spre sud). Pe fișă mai apar și timpii de gindire utilizați de adversari. „Tumult” este rulat pe un calculator de tip familial „Apple 2”. (Alte date mai amănunțite despre program au fost publicate în almanahul „Literatura și jocurile minții — Planeta șah 1985”).

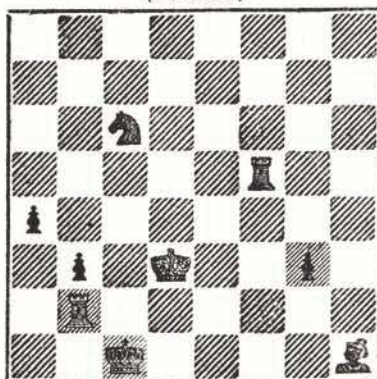
U. VĂLUREANU

studii și probleme

Studii

Concursul nostru internațional pe anul 1985

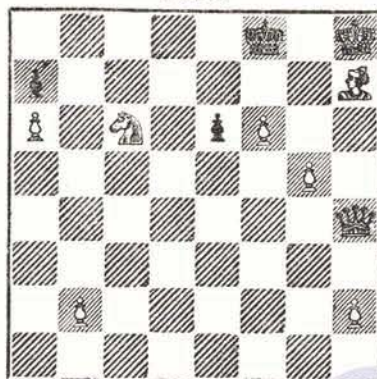
G. M. Kasparian
(U.R.S.S.)

1012 (3+6)

Albul câștigă

P. Răican
Tulcea

1013 (8+4)

Albul câștigă

G. G. Amirian
(U.R.S.S.)

1014 (5+6)

Remiză

Probleme

A. Bilevski
(U.R.S.S.)

5001 (6+7)

2×

I. Razu
București

5002 (7+7)

2×

V. Erohin
(U.R.S.S.)

5003 (13+6)

2×

N. Vasiuciko
(U.R.S.S.)

5004 (9+12)

2×

Al. Pankratiev
(U.R.S.S.)

5005 (11+13)

2×

E. Fomichev
(U.R.S.S.)

5006 (4+8)

3×

N. Chivu
București

5007 (8+8)

3×

C. Teodoru
Brașov

5008 (7+5)

Ajutor 2×
2 soluții

H. S. Animița
(U.R.S.S.)

5009 (6+10)

Ajutor 2×
2 soluții

R. Drăgoescu
București

5010 (5+4)

Ajutor 2×
b) Cg3 la f3
c) Cc4 la e4
d) p.b5 la c5

Cl. Goumoudy
(Franța)

5011 (7+4)

Ajutor 2×
b) p.h4 la g4
c) h4 la f3
d) h4 la d4
e) Na4 la a6

I. Efimenko
(U.R.S.S.)

5012 (3+3)

Ajutor 3×
2 soluții

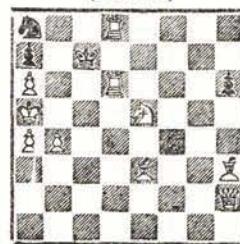
A. Hait
(U.R.S.S.)

5013 (6+10)

Ajutor 6×

Eug. Iwanow
(Polonia)

5014 (10+4)

Invers 4×

S. Suhitașvili
(U.R.S.S.)

5015 (13+12)

Invers 5×

SUCCESE ROMÂNEȘTI PESTE HOTARE

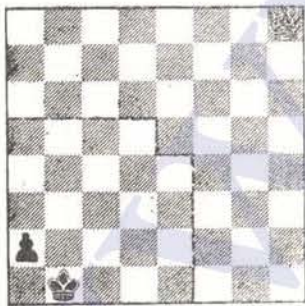
Gh. Telbis Premiul IV „64” U.R.S.S., 1983 I) (4+3) Albul câștigă	V. I. Tacu Mențiune de Onoare I „Bulgaria-1300”, 1983 II) (3+4) Albul câștigă	N. Gheran Mențiune de Onoare II „Bulgaria-1300”, 1983 III) (6+6) Ajutor pat 3 Călăreț nocturn f8 și Lăcustă e8	R. Drăgoescu Mențiune de Onoare III „Diagrammes”, 1981 IV) (5+9) Ajutor pat 4	R. Drăgoescu Recomandată „Diagrammes”, 1982 V) (7+6) 9X
---	--	---	---	--

Dialog cu cititorii

ÎN „POLIGON”

T. LAZĂR, Baia Mare. — Joc prin corespondență și n-am reușit să câștig o partidă în care rămăsesem cu R+D contra R+p (avansat pe penultima linie, la a2). Acest final este — teoretic — remiză? Nu găsesc în manualele ce le am la dispoziție o expunere clară a rezolvărilor în asemenea poziții.

Finalul în cauză este de mult elucidat și ar trebui să figureze, explicit, în orice manual. A fost analizat încă de autorii „preclasiici” italieni G. Lolli și D. Ponziani, apoi definitiv sistematizat de J. Berger în ampla sa lucrare „Teoria și practica finalurilor” (Leipzig, 1890). Regula lui Berger: albul câștigă numai dacă regele său se află în interiorul poligonului desenat pe diagramă.

Două exemple practice:

a) punem R alb la e4. Urmează 1.Dh1+ Rb2 2.Dh2+ Rb1 3.Rd3! a1D 4.Dc2 mat.

b) cu R alb la c5 — 1.Dh1+ Rb2 2.Dh2+ Rb1 3.Rb4 a1D 4.Rb3! etc.

Iată și o derogare de la regula lui Berger, dar obținută printr-un artificiu componistic. În poziția Ra7, Db7, Ra1, Pa2 (G. Lolli, 1763), deși îndepărtat, regele alb poate să se apropie la timp pentru a asigura câștigul: 1.Rb6! Rb2 2.Ra5+ (intră în „poligon”) 2...Rc1 3.Dh1+ continuând ca în soluția de mai sus.

ACCELERĂRI

I. AVRAMESCU, Năvodari, jud. Constanța. — Citesc în presă despre restructurarea programului C.M. de șah și nu cred că ideea reducerii la doi ani a ciclului de competiții a fost într-adevăr inspirată. Așa cum au jucat A. Karpov și G. Kasparov, o singură jumătate de an ar fi necesară doar meciului pentru titlu...

Problema ce o abordați este — așa cum am avut prilejul să arătăm și în revista noastră — foarte controversată. Se pare că accelerarea ritmului de competiții incluse în campionatul mondial individual (turnee zonale, interzonale, meciurile candidaților și cel pentru titlu) va duce la o „criză de timp” generală pentru marii maeștri care și le dispută. Critica principală ce se aduce noului sistem este aceea că el va îndepărta pe toți aceștia, practic vîrfurile șahului mondial, de la alte turnee din afara C.M., dar cu pondere recunoscută și tradiție. Ei nu vor mai avea timp decât pentru „Mondial” sau se vor retrage din acesta, cum au și făcut cîțiva. Credem și noi că sistemul adoptat, ca și regulamentul meciului suprem, sînt încă susceptibile de ameliorări și restructurări.

SOLUȚII:

I) 1.Nc3! D:h2 2.Df7+ Ra3! 3.De7+ Ra2 4.D:e4 Dd6! 5.Dc2+ Ra3 6.Db2+ Ra4 7.Da2+ Rb5 8.Db3+ Rc6 9.Db7+ Rc5 10.Nb4+! câștigă.

II) 1.Th1! R:h1 2.Rf2 f4 3.Rf1 f3 4.Rf2 a5 5.b5 a4 6.b6 a3 7.b7 a2 8.b8D a1D 9.Db1 mat; 3...a5 4.b5 a4 5.b6 a3 6.b7 a2 7.b8D a1D 8.Db1+ D:b1 9.D:b1 Dd1 10.Rf1 Dg1 11.D:g1 h:g1D 12.D:g1 mat.

III) 1.D:f4 e8C nocturn! 2.Tf3 Cne8—b2! 3.e3 Lăcustă e6:e2 pat Df4 și Tf3 sînt legate de cele două piese feerice.

IV) 1.Nf7 g:f7 2.Te8+ f:e8D 3.e:f1T Dg6 4.Tf2 D1:g1 pat.

V) 1.Na3 d5 2.Nc1 Rc5 3.Nd2! Rc6 4.N:g5 Rc5 5.Nd2 Rc6 6.Nh6 Rc5 7.Nf8 Rc6 8.Re7 Rc5 9.Rd7 mat.

DEZLEGĂRI

STUDII:

Nr. 1002 — L. Tamkov: 1.Rb6 Nc1! (1...Rb3? 2.T:d3!) 2.Rc7 Ra7 3.Ta3+ (3.Tc4? Ra6!) 3...Na6 4.Tb3 d2 5.T:b2 d1D 6.Tb7+ remiză (7).

Nr. 1003 — N. Micu: 1.h7 a1D 2.h8D Nd3 3.D:d4 D:d4 4.Cc4+ Rc3 5.T:d4 b5+! 6.R:a3 b:c4 7.Td2!! câștigă. Studiul are o cursă interesantă pe care mulți dezlegători au dat-o drept soluție: 1.Cb5+? Re1! 2.Cc3 a1D 3.Td1+ D:d1 4.C:d1 R:d1 5.R:a3 Rd2 6.Rb4 Re3 7.h7 Nd4 8.N:b7! Rf4 9.Rc4 Na1 10.Rd5 Rf5 remiză, dar din păcate așa cum ne-a comunicat și autorul există și o dublă soluție: 1.C7+ Re2 2.h7 Nd4 3.T:d4 a1D 4.Td8! câștigă 4.h8D? Ce2+ 5.Rb3 C:d4+ 6.Rc4 Da2+ 7.R:d4 D:f7 cu șanse de remiză (14).

Nr. 1004 — P. Racolța: 1.D:c7+! (1.a8C+ R:b5! 2.C:c7+ Ra5! câștigă sau 2.Cd6+ Rb4) 1...R:c7 2.a8C+ Rd9 3.c7+ Re7 4.e8C+ Rf8 5.e7+ Rg7 6.e8C+ Rg8 7.Cf6+ câștigă, dar insolubil după 2... Rc3! (10).

PROBLEME:

Nr. 4929 — G. Oltean: 1.Rf2 și dubla soluție 1.De6+. Poziția autorului fără p.d4 cu soluția 1.D:h6, dar dubla soluție 1.Ce3+ (4).

SITUAȚIA DEZLEGĂTORILOR (Nr. 8/1984)

Nr. 4930 — P. Popa : 1.De2? (2.De4 mat) 1.De2? Nc3 : 1.Dd1? Rd4! (2).

Nr. 4931 — N. Chivu : 1.d4 (2.De4 sau 2.De5 mat) (2).

Nr. 4932 — I. Iakovlev : 1.g5! (zug-zwang) 1.Nf1? e4! 1.De2? Th8+ (2).

Nr. 4933 — N. Vasiuciko : 1.Na5! (2. Tb4 mat) 1.Na3? Tb2! 1.Nc5? Nc6+ : 1.Nf3? Ng8! : 1.Ne7? Ne6! (2).

Nr. 4934 — E. Bogdanov : 1.Nb3! Nb2 R:b2 2.Db1+ Nd1+ 1.Dh1? Ra2! (Na1 din promoția unui pion) (3).

Nr. 4935 — E. Rusenescu : 1.Re6 (2. Ce7 3.C:f5 mat : 1...Nb8, f3, e2 2.Tb4, Tb3 și Ce2+ cu intervertire 1...c2 2. Tb3! (3+1).

Nr. 4936 — M. Manolescu : 1.Rb7! (2. Cb8 3.C:d7 mat) 1...f5 2.Ng5+ Rd6 3. Cd2 Nd2 4.Ne7+ Re5 5.Nc5+ : 1...b5 2. Nc5+ (cu dual grav 2.f8+) 2...Rf6 3. Cd2 T:d2 4.Ne7+ Re5 5.Ng5+ : 1.Ra8? d5! dar dubla soluție : 1.C:c7+ (2. Nf8+ 3.Cd5 mat) (8).

Nr. 4937 — I. Roangheși : 1.Cc3 Nd3 2.Cde4 Nc4 mat : 1.Cc4 Tc6 2.Ced6 Tc5 mat. Dubla soluție : 1.De6 Tf6 2.e3 Ne6 mat etc. etc. Autorul ne-a trimis o corectură, dar cu alte duble soluții : 1.Cc3 Nh2 2.Ta7 etc. T:d6 mat (6).

Nr. 4938 — G. Bakcsi : A) 1.T:c8 f4 2.d6 Df7 mat : B) 1.D:c8 f4 2.d5 De7 mat (4).

Nr. 4939 — C. Teodoru : A) 1.Nc1 N:f5 2.Th6 Ng6 mat : B) 1.Ng5 Ta7 2. f4 Th7 mat : C) 1.T:c6 T:f5 2.Ng7 Th5 mat. Dubla soluție în C) 1.Rh8 Ta7 2.f4 Th7 mat (8).

Nr. 4940 — N. Gheran : 1.Cb7 Tf3 2. Nd8 Tf7 3.Tc4 a:b7 mat : 1.Cbc6 Tc3 2.Rb8 T:c6 3.Ra8 Tc8 mat (3).

Nr. 4941 — V. Nestorescu : 1.Cf6 Cg4 2.Ch5 Cf6 3.Tg4 g3 4.h6 Ch7 mat. Realizarea temei Umov cu ocuparea cimpului, părăsit de piesa neagră din păcate cu duble soluții : 1.Td3 R:d3 2.Rh4 Re3 3.h5 Rf4 4.Cf3 mat sau 1.Cf4 Cg4 2.h6 Ce5 cu 4.Cf7 mat (8).

Nr. 4942 — P. Popa : 1.Nf1 Cd5 2. Ng5 Ce3 3.Rf4 Ng1 4.e4 Nh2 mat : 1. Ng1 Nh4 2.Nc5 Cd5 3.Rd4 Ce3 4.e4 Nf6 mat cu dubla soluție : 1.Rf1 Ce6 2.Rg4 Ng3 3.Rh3 Rf3 4.Ng1 Cg5 mat pe care autorul o elimină adăugând doi pioni negri la h5 și h6 (12).

Nr. 4943 — P. A. Petkov : 1.f8C Nf2 2.Cb3+ Rc4 3.Dc6+ C:c6 4.Ca5+ C:a5 mat : 1...Nd2 2.Cd7+ Rc4 3.Dd5+ C:d5 4.Cb6+ C:b6 mat. Dubla soluție : 1.Cb3+ Rc4 2.f8D Nf2 3.Dd5+ C:d5 4.Db4+ : 2... Nd2 3.Db4+ N:b4 4.Dd5+ (3).

CORECTURI :

M. Pavlov — nr. 4873 din nr. 4/1984 — 2× : Se mută Ta8 la a6, se elimină p:c7 și se adaugă un pion alb la b6 (14+11).

A. Vilkauskas — nr. 4878 din nr. 4/1984 ajutor 2× : Se adaugă un pion negru la f4 (6+10).

I. Vahlavov și M. Pavlov — nr. 4978 din nr. 12/1984 2× : gemen B : Ra3 la e5.

V. Diaconu — nr. 4950, 3×, din nr. 9/1984 : se adaugă pion negru la e3 (10+10).

S. Crețu — nr. 4944, 2×, din nr. 9/1984 : se elimină nebunul alb din a7 (7+8).

N. Popa — nr. 4903, 3×, din nr. 10/1984 : se adaugă turn alb la a5, cal alb la h3, pion negru la e3 și se elimină caii albi de la a6 și e6 (8+7).

POȘTA REDACȚIEI :

I. Roangheși : Rf2—Ra6 (corectura (5+10) : Re2—Ra6 aj. 2× (4+7) : Rg6—Re6 aj. 3× (4+3).

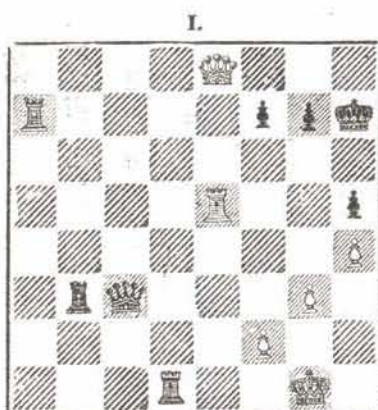
I. Dumitru : Rb6—Rd7 aj. 2× (4+5) : Rd3—Rf5 aj. 3× (5+2) : Re3—Re5 aj. 3× (4+2).

M. Tomi : Re2—Re4 2× (10+7). Toate problemele incorecte.

Rubrica de „Studii și probleme” apare sub îngrijirea maestrului Iosif GROSU str. Batiștel nr 11, sect. 2, București

Nr. crt.	Nr. problemei	Probleme		Studii			Total	Precedent	Total general
		4929—4936	4937—4943	1002	1003	1004			
Punctaj maxim		27	52	7	14	10	110	—	—
1.	Gh. Ristea, Liliaci — Bacău	26	38	7	5	10	86	542	628
2.	R. M. Iannò, U.R.S.S.	20	48	7	5	7	87	529	616
3.	Al. Moscaluc, Bacău	26	36	7	3	10	82	534	616
4.	I. Simon, Miercurea Ciuc	22	42	7	5	10	86	521	607
5.	Ad. Deaky, Timișoara	23	44	7	7	10	91	509	600
6.	V. Cloană, Suceava	22	36	7	3	10	78	521	599
7.	Cerc „Pionul”, Bacău	22	38	7	3	10	80	519	599
8.	I. Popovici, Suceava	22	36	7	3	10	78	517	595
9.	Gh. Gavrilescu, Tecuci	26	36	7	5	10	84	507	591
10.	N. Chivu, București	26	44	7	3	7	87	493	580
11.	V. Kuznetov, U.R.S.S.	22	36	7	—	7	72	497	569
12.	N. Gheran, București	26	44	7	3	7	87	475	562
13.	C. Popescu, Ploiești	20	38	7	5	10	80	470	550
14.	A. Moldovan, Timișoara	22	40	7	—	7	76	467	548
15.	P. Racolța, Baia Mare	22	36	7	—	7	72	461	533
16.	H. Filker, Sibiu	22	40	7	5	10	84	415	499
17.	A. Cruceru, Craiova	17	38	—	3	7	65	429	494
18.	N. Ioan, București	15	42	7	—	7	71	421	492
19.	Ilgor Oltean, Șeulia de Mureș	20	34	2	3	7	66	423	489
20.	Gh. Duță, Găești	20	38	7	4	2	71	415	486
21.	D. I. Nicula, București	18	38	7	—	7	70	404	474
22.	M. O. Kreimer, U.R.S.S.	20	48	7	5	10	90	376	466
23.	V. Saikua, U.R.S.S.	20	44	7	—	10	81	378	459
24.	V. Diaconu, Petroșani	14	32	—	—	7	53	381	434
25.	R. Jurj, sat Crivina	16	36	7	3	10	72	362	434
26.	C. Teodoru, Brașov	16	36	—	—	—	52	364	416
27.	V. Dumitru, București	20	40	7	—	—	67	339	406
28.	C. Ciupea, București	18	44	—	—	7	69	327	396
29.	C. Ungureanu, Ploiești	16	32	7	—	—	55	333	388
30.	C. Lang, Oana Sugatag	16	36	—	—	7	59	319	378
31.	V. Antonenko, U.R.S.S.	13	14	7	—	10	44	326	370
32.	S. L. Șetter, U.R.S.S.	11	28	7	—	7	53	312	365
33.	C. Dobrogeanu, Lugoj	13	42	—	—	10	65	298	363
34.	N. Varcienko, U.R.S.S.	17	38	—	—	7	62	287	349
35.	St. Rusov, Brașov	8	11	—	—	—	19	328	347
36.	Fl. Șerban, Bărlad	13	40	7	4	7	71	274	345
37.	M. Tomi, Vișeu de Sus	20	40	2	—	—	62	279	341
38.	D. Hagelstein, București	16	17	7	—	—	40	297	337
39.	St. Iordache, București	11	24	—	—	—	35	298	328
40.	C. Florescu, București	13	30	7	—	7	57	271	328
41.	I. Korodi, Reșița	14	24	—	3	—	41	281	322
42.	Em. Vodă, București	10	14	—	—	—	24	293	317
43.	Gh. Maricuțoiu, Roșiori de Vede	11	16	—	—	—	27	284	311
44.	A. Teleky, Cluj-Napoca	13	22	—	—	—	35	262	297
45.	L. D. Sandu, București	11	24	7	—	—	42	250	292
46.	M. Istrățila, Constanța	13	22	—	—	—	35	253	288
47.	D. Lazăr, Balotești	11	17	2	2	—	32	253	285
48.	G. Vranceanu, Suceava	9	32	7	—	—	48	234	282
49.	I. Sandor, Mera — Cluj	14	22	—	—	—	36	236	272
50.	A. Deru, Vutcani	5	4	—	—	—	9	239	248
51.	A. V. Vlad, Baia Borșa	15	30	7	—	—	53	190	243
52.	S. Sitar, Cluj-Napoca	10	15	—	—	—	25	211	236
53.	G. Andon, Buftea	9	13	—	—	—	22	211	233
54.	Eug. Zamfirescu, Ploiești	13	4	7	5	7	36	195	231
55.	N. Orășanu, Brăila	13	11	—	—	7	31	166	227
56.	A. Plăpană, Constanța	13	2	—	—	—	15	206	221
57.	Ad. Cioran, Pitești	8	13	—	—	—	21	200	221
58.	M. Apostol, Galați	11	2	—	—	7	20	198	218
59.	I. Roangheși, Baia Mare	11	25	—	—	—	36	177	213
60.	S. Ichimescu, București	9	9	—	—	—	18	188	206
61.	L. Juncu, sat Climești	22	36	7	—	—	65	133	198
62.	V. Orgles, Sighet	6	2	—	—	—	8	183	191
63.	Amalia Nicol, București	13	18	7	—	—	38	148	186
64.	D. Oltean, Tg. Mureș	13	30	—	—	—	43	142	185
65.	I. Dumitru, Miroși	6	10	—	—	—	16	168	184
66.	N. Andreescu, Roșiori de Vede	11	18	7	—	7	43	139	182
67.	T. Baló, Cluj-Napoca	12	26	7	—	7	52	109	161
68.	R. M. Florescu, Roșiori de Vede	14	—	—	—	—	14	145	159
69.	Mihaela Nacu, Bacău	18	36	—	—	—	54	98	152
70.	Oana Simionescu, Bacău	6	—	—	—	—	6	142	148
71.	V. Dragomanu, Buzău	8	—	—	—	—	8	131	139
72.	P. Cujbă, Pașcani	9	19	—	—	—	28	89	127
73.	M. Grigore, Oltenița	11	—	—	—	—	11	116	126
74.	N. Vasile, Tg. Jiu	8	24	—	—	—	32	64	96
75.	Gh. Gorun, Gheorghe Gheorghiu-Dej	11	—	—	—	—	11	84	95
76.	Gh. Iseru, Roșiori de Vede	12	2	—	—	—	14	81	95
77.	I. Brassó, Tinca — Bihor	12	—	4	—	—	16	77	93
78.	V. Negru, Măxineni	6	—	—	—	—	6	83	89
79.	D. Gurgui, Suceava	11	13	—	—	—	24	65	89
80.	D. Cojocaru, Deva	4	—	—	—	—	4	78	83
81.	R. Manafi, București	4	5	—	—	—	9	54	63
82.	I. Zahonondsky, Sighet	9	24	—	—	—	33	21	54
83.	M. Găureanu, Brăila	4	—	—	—	—	4	46	50
84.	L. Baranga, Constanța	9	14	—	—	—	23	25	44
85.	Cr. Falup, Dej	12	22	—	—	—	34	—	33
86.	N. Zaharia, Galați	2	—	—	—	—	2	25	27
87.	D. Nanu, Medias	10	16	—	—	—	26	—	26
88.	M. V. Strijak, U.R.S.S.	6	4	—	—	—	10	4	14
89.	M. Mitică, Oltenița	7	—	—	—	—	7	—	7
90.	Șt. Bonciu, Zăvoia	6	—	—	—	—	6	—	6

MATUL E APROAPE...

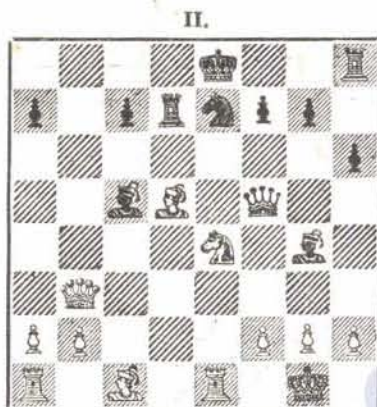
3X

...Dar el trebuie, neapărat, văzut! Perspicacitatea jucătorului în finalizarea unei superiorități tactice se traduce, în mod firesc, prin sesizarea căilor celor mai rapide — și exacte totodată — care duc spre țelul ultim al unei partide de șah: matul. Citeva exemple din practica măștrilor și a marilor măștri, în această pagină.

I. Iată, în primul dintre acestea, conducătorul albelor n-a observat un foarte frumos mat în 3 mutări, bazat pe sacrificiul de damă 1.Dh8+!!, cu continuarea forțată 1...R:h8 2.T:h5+ Rg8 3.Td8. E drept, la tablă, el a obținut o decizie similară, dar cu alte trei mutări în plus (ceea ce în crză de timp poate întoarce soarta partidei): 1.T:h5+ Rg8 2.De4+ R:h5 3.Df5+ Rh6

„Nemuritorul” Morphy

Tir concentric

4.Dg5+ Rh7 5.Dh5+ Rg8 6.Td8 cu (aproape) același mat (Bilek — Knudsen, Copenhagen, 1884).

II. Aici este ușor sesizabilă „bateria” cal-torn amplasată în tabăra albului. Dar cum poate fi ea pusă în funcțiune? Foarte simplu, tot printr-un sacrificiu de damă... Pregătit, mai întâi, p.în unul de figură: 1.Db8+ Td8 2.Nc6+! C:c6 3.Cf6+! Rf8 4.D:d8+!! C:d8 5.Tes. Un mat pur, dar problema s’i ar fi nemulțumiri de existența dualului 4.Tes+ în soluție... (Kurho — Kontinen, Helsinki, 1884).

III. Urmează un k.o. în colțul rîngului, după ce toate figurile albe cooperează în obținerea lui. Adică: 1. Ch6+! cu variantele 1...Rh8 2.C:f7+ sau 1...g:h6 2.Tg2+ Rh8 3.D:d8 T:d8 4. N:f6 mat (Bhend — Walti, Aillschwil, 1961).

IV. În anul care a trecut s-a aniversat centenarul morții lui Paul Morphy (1837—1884), campionul fără seamăn al erei romantice. Să ne aducem aminte de una din prodigioasele sale realizări la tabla cu 64 pătrate. Anume, o partidă din primul turneu cîștigat în triumf, dincolo de Ocean, de acela despre care avea să se spună că „...a strălucit ca o cometă pe firmamentul șahului”. În această combi-

Cu spada bine ascuțită

Colțul fatal

nație este vizat, de asemenea, un mat în colț: 1...D:f3!! 2.g:f3 Tg6+ 3.Rh1 Nh3! 4.Td1 (4.Tg1 T:g1+!) 4...Ng2+ 5. Rg1 N:f3+ 6.Rf1 Ng2+ (și aici totuși un „dual”: 6...Tg2!) 7.Rg1 Nh3+ 8.Rh1 N:f2 9.Df1 N:f1 10.T:f1 Te2 etc. (Paulsen — Morphy, New York, 1837).

V. Și Rudolf Spielmann (1883—1942) era un iscusit țesător de combinații de mat, așa cum putem constata din această mostră superbă: 1.b6+! R:b6 (retragerea regelui dau mare avantaj pentru alb) 2.Tb1+! R:c7 (2...R:a5 3. Dd2+) 3.De3! Tab8 4.Db6+ R:c8 5.Ta8! De7 6.D:c6+!! și acum la 6...De7 7. Tb7!, iar la 6...b:c6 7.Ta:b8+ și matul urmează imediat (dintr-un simultan dat de R. Spielmann în 1912, la Passau).

VI. O ultimă evocare, prilejuită de reparația culegerii de studii ale celebrului compozitor sovietic L. I. Kubbel (1891—1942), într-o editură engleză. Iată cum poate fi găsit matul în această poziție, subtil elaborată de etudist: 1. Tg5 Cf6 (1...N:f4+ 2.D:f4+ Cf6 3.Dh6+ Rf7 4.Tg7+ Re6 5.De3+) 2.Dh6+ Rf7 3.T:f6+ e:f6 4.Dh7+ Re6 5.f5+ Rd6 6. c5+ Rd6 7.Dg8+!! (o resursă care nu se vede ușor...) 7...D:g8 8.Rd3! (incredibil, dar adevărat!) și 9.c4 mat, încheind un spectacol cu adevărat unic pe eșichier (studiu de L. I. Kubbel, în revista „64” — 1925).

Mat-spectacol